

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefericite nu se
primesc. — Abonamente nu se
trimet.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schölk, Rudolf Mosse, A. Oppels
Nachfolger; Anon Oppels; J.
Demmer; în Budapesta: A. V.
Waldberger, Eckstein Bernai; în
București: Ayones Haras, Suc-
curșia de România; în Ham-
burg: Karoyi & Ischnmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 8 cr. și
6 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
țară și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
știa 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

(NUMĂR DE DUMINECĂ 36)

„Gazeta“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 3 franci.
Se primumă la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Cu exemplar 5 cr. v. a.
său 15 bani. Atât abonamên-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 198. — Anul LIX.

Brașov, Duminecă 8 (20) Septembrie

1896.

Fierberea în Turcia.

Fierbe și ciocotese în Constan-
tinopol.

Nimic nu e sigur aici. Liniștea
și viața locuitorilor nu e sigură, nu
sunt siguri Armenii și creștinii cei-
lalți, dér și Turcii au ajuns să nu
mai știe, ce-i așteaptă ziua de mâne.

Ingrijirile sunt mari, ca nu cumva
fanatismul Turcilor, atât de mult
afățat, să izbucnescă de nou și să
pricinuescă nouă vârsări de sânge și
măceluri înfricoșate.

Totă ura Mohamedanilor se in-
dreptă de ocamdată contra Armeni-
lor, dintre cari mii de inși, bărbați,
temei și copii, au fost omoriți fără
de nici o vină. Acum stăpânirea îi
persecută, arestându-i în masse, is-
gonind pe cei neinsurați, cari n'au
subsistență sigură și n'au familie, și
trăgând înaintea judecății pe cei in-
vinuți ca turburători. Ca mâne însă
furora musulmană ușor se poate in-
drepta și în contra celorlalți gbia-
uri (creștini). Se și pare, că repre-
sentanții puterilor se tem de așa-
ceva, căci puterile au luat măsuri
pentru apărarea supușilor lor.

Intr'aceea în Anglia crește miș-
carea în contra Sultanului și a stă-
pânirei turcesci. Totă presa englesă
susține, că Turcia nu mai e în stare
a-și implini datoriile ca stăpânire și
a garanta supușilor săi, precum și
celor streini scutul vieții și a pro-
prietății lor.

Și pe când Englesii încep a
pretinde în gura mare, că trebuie să
fiă depus Sultanul ca neapt, amba-
sadorii marilor puteri din Constan-
tinopol scriu note, ce le adresază
înaltei Pôrte cu sfaturii și îndrumări
binevoitoare; ér în ascuns atât En-
glesul, ca și Rusul, se muncesc cu
gândul, cum ar pute fiă-care mai
iute să pună mâna pe Bosfor și pe
Dardanelle.

Foile germane sunt foarte năcă-
jite pe Englesi și pe politica lor
îndreptată contra Sultanului și a
stăpânirei turcesci. Englesii adică
pretind, că toate relele vin dela Sul-
tanul și dela slăbiciunea guvernului
turcesc, care nu e în stare să sus-
țină ordinea și liniștea și să apere
pe Creștini și în deosebi pe Armeni
în contra fanatismului Mohameda-
nilor, care a pricinuit grozavele mă-
celuri de astă iernă și din timpul din
urmă.

Diarul berlines „Post“ publică
o scrisore din Constantinopol, în
care i se impută Angliei, că numai
de aceea voesce să provoace o ca-
tastrofă, pentru ca să sikescă pe
Sultanul să-și dea învoirea, ca An-
glia să potă anecta Egiptul.

Diarul „Post“ mai susține, că
între Rusia și Turcia s'a încheiat
un *tractat secret*. În înțelesul acestui
tractat Rusia s'a obligat că va
apăra necondiționat pe Sultanul față
cu orî și ce atac străin, ér în schimb
Turcia s'a obligat de a deschide
Rusiei Dardanelele. Se asigură, că
admiralul turcesc, Arifi-Pașa, care
a petrecut iernă trecută în Peters-
burg, a încheiat în timpul acesta
tractatul secret.

Totă celelalte foi din Berlin
arată asemenea, că starea lucrurilor
în Constantinopol e foarte amenință-
tore și acésta în mare parte și din
causa purtării Angliei.

„Kreuzzeitung“ publică și ea o
scrisore din Constantinopol, în care
se dice, că Anglia, decât ar vré să
facă *răsboiul Turciei*, s'ar afla față cu
tote celelalte puteri, și adaugă, că
de aceea Pôrta nici nu se teme se-
rios de un atac neașteptat al An-
gliei în contra Sultanului orî a Con-
stantinopolei.

Cu privire la măsurile, ce le-a
luat Germania în urma turburărilor
causate de Armeni, se anunță, că 4
fregate de răsboi germane au pri-
nit dela comanda marinei ordinul

de-a merge în Marea-mediterană
și de-a traversa mai ales părțile
răsăritene ale ei. Fiă-care corabie
are ca la vre-o 450 de marinari,
așa că în total vre-o 2000 de oameni
vor fi staționați în Marea-medite-
rană pentru apărarea supușilor ger-
manii.

In față măcelurilor din Con-
stantinopol întemplate la finea lunei
August a. c., ambasadorii marilor pu-
teri au adresat o notă Pôrții otomane,
la care Pôrta a răspuns prin nota
dela 8 Septembrie. La acésta din
urmă notă turcescă au răspuns din
nou ambasadorii, susținând ceea-ce
Pôrta negă, că bandele de bătași
și de ciomăgași, cari omorau pe Ar-
meni cu ciomege, au fost conduse
de poliția turcescă. Bine, că poliția
a stat pe loc după-ce i s'a dat po-
runcă de a împedeca măcelurile, dér
acéstă poruncă, dic ambasadorii, ar
fi trebuit dată mai curând.

Nota ambasadorilor condamnă
purtarea turburătoare a Armenilor
și dice, că *liniștea, ce domnesce astăzi
în Constantinopol, nu e decât la părere.*
Ambasadorii fac răspundătoare pe Pôrta
pentru toate, ce s'ar mai pute petrece de
aci încolo. Nota încheia dicând, că
cele șese puteri nu vor mai intra în
vorbă cu guvernul turcesc asupra fap-
telor deja constatate.

Armenii fug cu miile din Tur-
cia și mai ales din Constantinopol
de grôza Turcilor. Până acuma au
sosit în porturile Mării Negre și la
Rusciuc în Bulgaria peste 2000 de
Armeni, având toți pașapoarte stră-
ine. Direcțiunile bulgare urmăresc
cu băgare de seamă mișcarea de imi-
grare a Armenilor. Spre a înlesni
acestor refugiați a-și găsi mijlocele
de subsistență, guvernul a dat ordin,
ca ei să potă călători gratis pe drumu-
rile de fier bulgare. La Varna, la Bur-
gas și la Rusciuc s'au format co-
mitete de ajutorare.

Din Londra vine scirea, că în
cercurile oficiale au produs mare
mirare imputările, ce le face presa
europenă Angliei, că ar avé o po-
litică egoistă și perfidă în Orient.
Guvernul engles n'a făcut și nici nu
propune să se facă nimic, ce ar pute
să îndreptătescă invinuirile presei
străine. El însă nu poțe să nu im-
părtășească grôza, ce au produs'o în-
tre Englesi nisce crușimi ca acele din
Constantinopol. Politica englesă va
lucra ca și până acum în deplină
înțelegere cu celelalte puteri. Cu toate
astea, în fata iritațiunei, ce au pro-
dus'o în Anglia măcelurile, guvernul
engles n'ar mai fi spriginit, decât ar
lua partea administrației turcesci. Și
decă marile puteri n'ar afla un mij-
loc de a lua măsurii comune spre a
pune capăt măcelurilor, guvernul en-
gles s'ar vedé silit a se da la o parte
în speranță, că starea lucrurilor se
va îmbunătăți.

Mare svon a făcut în toate păr-
țile scirea, că un general rusesc a
primit voiă dela Sultanul, ca să in-
specteze fortificațiile Dardanellelor.
Generalul acesta se numesce Cika-
csev și el a inspectat fortificațiile,
înscrit de atașatul militar rusesc din
Constantinopol. Este știut, că con-
form tratatelor, Dardanellele sunt
neutrale și nici una din puteri nu
are dreptul să străbată în ele cu co-
răbiile sale de răsboi. Decă dér
Sultanul dă voiă unui general rusesc
să inspecteze fortificațiile Dardanelle-
lor, atunci acésta însemnă, că Tur-
cia s'a aruncat în brațele Rusiei și
că într'adevăr există un tratat secret
turco-rusesc. Faptul este îngrijitor și
amenințător, căci decât i-ar succede
Rusiei să delătore influința celor-
lalte puteri și să fiă numai ea mare
și tare în Constantinopol, acésta ar
însemna răsboi. La totă întempla-
rea Anglia, al cărei popor cere ađi
destituirea Sultanului, va trebui să-și

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Istoria unui cârpaci.

Un vint rece, pătrunzător sufla în
odaia sărăcăcioasă a bătrânului Gheorghe
cârpaciul. Bietul om își intrerupea din când
în când lucrul, ca să-și frece mâinile, sau
să le apropie de cenușa căldicică de pe
vatră.

Înăuntru era tot așa de urit ca și afară.
Trecătorii umblau iute, plecând capetele ca
să-și ferescă fețele de vint. Bărbații își ție-
neau mâinile în busunar și abia le scoteau
cu neocă când la colțul vre-unei uliți vin-
tul amenința să le ia părâurile. Femeile în-
ghețate de tot, nu șociau ce să-și apere mai
înainte, părâurile, șalurile ori rochiile.

De prin colțurile stradei cerșitorii cu
picioarele gôle alergau dela un trecător la
altul murmurându-le la urechi: „mi-e fôme,
'mi-e frig!“ și vocea lor părea și mai plân-
gătoare, amestecată cu șuieratul vântului.

Dér în ziua aceea ômenii nu se mai
gândeau la milă. Pré era frig, și nu se mai
opreau să scôtă mâinile din busunarele calde
și să caute punga.

Gheorghe abia avea ce să mănânce
și cu ce își încălzi cociôba cea întunecată
în care locuia, dér nu dicea nimic.

— Ba dêu, dicea el, nu pot să dic că
mor de fôme, pe câtă vreme am nițică
pâne, nițică brândă și din când în când
câte o bucată de slănină. Dér ce e drept
sôrtea mi-e grea; să lucrezi într'una pen-
tru așa puțin!... Ce tristă mi-e locuința!...
Ah! asta nu e trai, dêu!... Vai!...

Bietul Gheorghe își sfirșea tânguiri-
le cu acéstă interjecție: Vai!... Pentru el
acéstă singură silabă era expresia supremă
a descurajerii lui și o scăpa suspinând din
adâncul inimii.

Gheorghe părea sortit să trăiască în
sărăciă; de geaba ar fi căutat cine-va să-l
facă să credă, că trebuia să încerce să-și
îmbunătătescă condiția prin propriile lui
sforțări. El dicea, că bogăților le este dat,
să-l scôtă din sărăciă. El avea speranța za-
darnică, că într'o ți se va întelni cu vr'un
bogat, care să-l scôtă din singurătatea sa
și să-i asigure o poziție neatârnată. Până
atunci însă, dregea mereu și în conștiință
ghetele vecinilor săi susținându-și viața de
ađi pe mâne, fără să potă face vre-odată

cea mai mică economiă. El era cinstit, se
ținé de vorbă, dér se plânga de sôrtea
sa tuturor, și cu atâta amărăciune, încât
facea pe ômeni să-și pierdă totă răbdarea
și nu mai stătea să-l mai mângăe.

Spre sêra acestei zile frigurose, Gheor-
ghe după ce-și isprăvi lucrul se pregăti
să-și petrecă sêra fumând și gândindu-se
la lucruri zadarnice.

Își aprinse luleaua, își întinse picio-
rele, își rezemă capul de rezemătorea unui
scaun vechiu de lemn, și începă să scôtă
rôte de fum, luându-și din când în când
luleaua din gură ca să șoptescă obicnuitul
sêu „vai!“, care era un răspuns dat gân-
dirilor sale melancolice.

— Tristă e odaia acésta!... Ce e mai
trist decât întunerecul și aici nici-odată nu
întră sôrele nici iernă, nici vara.

Gândindu-se astfel Gheorghe își plimba
privirea împrejurul sêu și 'și-o opri asupra
unei ferestre mici plină de praf și mur-
dăria.

— Ci-că am și eu o ferestră! Cât e
ulița asta de întunecată, dér când plec să-mi
duc lucrul dela mușterii, ved că la ei sô-
rele găsesc loc să între; dér la mine... vai!

Inoepuse să se însereze.

— Hei, dize el, mi s'a isprăvit lu-
leaua; să béu nițel ceai. Ce e drept, bun
e ceaiul.

Și aprinse lumina, luă nițel ceai
dintr'o hârtiă galbenă de vechiă, își încălzi
apa într'un ibricel de tînchea și apoi turnă
apa de ceai, fără rom, fără zahăr într'un
pahar de cositor, înghiți câte puțin din
acéstă doctoriă săracă și-și aprinse iar lu-
leaua.

Nôptea se apropia.

Gheorghe se tot uita împrejur și ofta:
„vai!“... De-odată o licăire strălucitoare pă-
trunse în odaia sa și aruncă o mare lumină
în ochii bietului cârpaci, care tresări de
spaimă: în valul de lumină, se ivi o crea-
tură foarte mică, care avea forma unei fe-
mei și care era de o frumuseță uimitore;
pêrul sêu se undula ca nisce flacări de aur,
figura sa era așa de luminată, încât îi fû
peste puțină lui Gheorghe, încântat și spai-
mântat tot de-odată, să o potă privi. Își
acoperi ochii pe jumătate cu mâna.

Atunci cu o voce, care părea că e o
dulce și depărtată melodiă, vedenia îi dize:
— „Pentru ce te-ai speriat? Eu nu-ți

deschidă ochii în fața uneltirilor politice rusești.

In Macedonia turburările încă n'au încetat. Scirile venite din isvor turcesc spun, că bandele insurgenților au fost mai de tot nimicite de către trupele turcesc. Alte sciri din Atena însă, nu prea vorbesc de o învingere a Turcilor. O scire mai nouă spune, că o bandă de 140 omeni s'a ivit acum de curând în Macedonia lângă satul Zaumba. Trupele turcesc urmăresc pe insurgenți. S'au dat lupte noue între trupe și insurgenți. Ca la vre-o 100 de insurgenți sunt încunjuțați în mânăstirea de lângă Carya.

Pe insula Creta lucrurile nu stau cu mult mai bine, cu totă rezoluția, ce s'a dat cestiunei cretane prin întreprinderea marilor puteri. Adevărat, că au încetat măcelurile de când li-s'au făcut cunoscute creștinilor de pe insula Creta concesiunile făcute lor de către reprezentanții marilor puteri pentru pacificarea insulei, și de când li-s'a comunicat și Mohamedanilor creteni, că de acum li-s'au dat Cretenilor nise drepturi, cari trebuie respectate, și că Mohamedanii trebuie să se poarte în liniște și cu ascultare, căci acesta este în interesul și spre binele lor. Cu toate acestea se crede, că liniștea și ordinea pe insula Creta nu se va pute restabili, până ce nu se va reorganisa gendarmeria; pentru aceasta însă e de lipsă votul camerei cretane, care se incuviințează creditele necesare.

Proiect de atentat contra Țarului.

Săptămâna trecută, chiar când Țarul sosise în Danemarca, pentru ca să petrecă cât-va timp în cerc restrins familiar la regele Danemarcei, care lui îi este moș, poliția secretă englesă descoperi în Rotterdam, oraș în Olanda, și în Anglia firele unui complot de dinamitară. Șefii bandei, Wallace și Haines, înainte de-a fi deținuți au nimicit o parte din scrisorile compromițătoare, ce se aflau la denses, der multe din ele ajunseră în mâinile poliției, și din ele apără evident, că membrii complotului au intenționat să facă un atentat la viața Țarului Nicolae II. Faptul acesta se dice, că a produs o impresiune înspăimântătoare asupra Țarului, așa cât a pus totă impregurarea sa în mari griji.

Deja au început a sbura depeșele din Paris și Londra, că dinamitară n'ar fi avut intențiunea să omore pe Țar, probabil ca să liniștescă pe împăratul rusesc; acesta

însă de sigur scie adevărata stare a lucrului, care, după cum orî cine își poate gândi, trebuie să-l umple de groză.

El, puternicul domnitor peste 100 milioane de omeni, e osândit la aceea, ca eventual în fiă-care moment să fiă aruncat în aer, — conștiința continuă a unui astfel de pericol trebuie să-i amărească zilele. Banda de anarhiști, cari i-au jurat morțe Țarului, avea deja pregătite 30 de bombe pline cu nitroglicerina. Bombele n'au fost aflate toate, asemenea nici membrii bandei nu sunt încă toți prinși. Poliția englesă, francesă și rusescă umblă după denses, și de sigur nu se va lăsa până nu-i va prinde pe toți.

Unirea partidelor radicale și liberale sârbesci.

Țiarul sârbesc „Zastava“ din Neoplanta publică următorul program, pe baza căruia se va întreprinde unirea celor două partide sârbesci:

1. Amândouă partidele declară, că primesc hotărârile congresului naționalităților ținut în August 1895 în Budapesta. Pe baza acesta hotărăse că: a) Sârbii în viitor nu se impart în radicali și liberali; b) amândouă partidele se unesc în „partida naționalităților“, care în toate cestiunile politice va lucra în înțelegere cu Slovacii și Românii; c) amândouă organele partidelor sârbesci încetă de-a exista și în locul lor se înființează un mare țiar politic; d) până la înființarea acestui țiar, organele ambelor partide au de-a lupta comun cu cea mai mare energie contra șovinismului maghiar, chiar și deocă procurorul ar amenința cu procese de presă; e) trebuie înduplecați și Sârbii din Croația și Slavonia ca să primescă toate hotărârile congresului naționalităților, ținut anul trecut; și f) Cele trei organe sârbesci: radicalul „Zastava“, liberalul „Branik“ și organul Sârbilor din Croația „Srbobran“ au de-a lucra cu puteri comune la realizarea puternicei partide a naționalităților.

2. La primă-veră este a se convoca un congres al naționalităților, la care au să ia parte toți Sârbii, și cei din Croația și Slavonia, pentru de-a forma un comitet central stabil.

3. În toate cestiunile bisericesc au să premergă partidele în mod solidar.

Lipitorile satelor.

S'a lăpătat prin Bucovina scirea, că vice-primarul Vienei, Dr. Carol Lueger, cunoscutul conducător al antisemitelor, va merge la Cernăuți, ca să propage și în Bucovina principiile sale contra Jidanilor. Din incidentul acesta „Deșteptarea“ scrie un articol pe care îl începe astfel:

„Ne ducem de vedem pe bolnavi și pe nenorociți; ieșim înaintea tuturor celor cari ridicându-și privirile de pe pământ unde sunt atâtea suferințe, ne caută unde suntem, în dulcea lumină a cerului nostru. Ne întunecă câte odată, câte un nor, der pentru puțin timp și când trece, noi ne ivim cu mai mare strălucire.

„E adevărat, că pe pământ se găsesc destui omeni, cari nu sciu să ne cheme, să ne caute; și așa ești și tu, Gheorghe.

„Diceai, că nu venim nici odată în odaia ta, nici ierna, nici vara. Vrei cu tot dinadinsul să venim, Gheorghe? Bine; der să scii, că mai înainte de a intra, noi ne uităm pe ferestre și alegem odaile curate, deretecate; nouă ne plac sufletele cinstite, inimile recunoscătoare, care iubesc pe marea ființă care le-a creat, tot ca și pe noi. În inimile acelea Gheorghe, se află în totdeuna o rază de soare și pentru ele ori-ce locuință, ori cât de săracă ar fi, nu e de tot întunecată și fără bucurie.

„Vrei tu, în viitor, tovărășia uneia din noi, ca să-ți fie în veselie odaia și inima?... Ei bine să-ți spun ce cursă trebuie să ne întindă.

Cine nu scie astăzi, că așa-numitul neam jidovesc, risipit printre poporele din totă lumea, nu este decât o adevărată cumă pentru neamurile creștine! Sărăciă, bole, desfrânări și stricarea tuturor obiceiurilor bune — etă „bunătățile“ ce neamul jidovesc le aduce între poporele creștine.

Jidovii! — Chiar și numele acesta ne umple de scârbă și de amărăciune. Ei nu snt omeni ca toți oamenii, cari să trăiescă din munca și prin sudorea feței lor; mijlocul lor de traiu este numai despoierea și înșelăciunea, er ținta vieții lor este învrăjbirea și nimicirea neamurilor creștine.

De când omenimea se simte storsă de aceste lipitori ale societății, a avut privilegiul să vadă, că poporul jidovesc mai ales acolo își poate face mrendele, mai ales acolo se simte ei bine și numai acolo se poate îmbogății prin trândăvia și prin înșelătoriile sale, unde a dat de un popor prost, fără carte, bețiv și neubitor de muncă.

Noi pe Românii noștri nu-i socotim de un astfel de popor, fiind-că el nici nu este așa. Suntem siliți însă a ne călca pe inimă și a o mărturisi pe față, că deș și poporul nostru s'a lăsat în cele mai multe locuri despoiat de jidan, care, inveninându-l cu afurisita de bețură, s'au mai bineșis cu otrava jidovescă, i-a luat moșiora, l'a încărcat de păcate, i-a spart casa și l'a lăsat pe drumuri în dogă de cerșitor.

Cu vreme omenii au început să înțelegă și ei acestă mare răutate din mijlocul lor și a să trebuit s'o înțelegă odată. Nu e deră nici o mirare, decât mai ales omenii luminați și cu dragoste curată față de poporul lor, s'au pus pe lucru, au căutat mod și chip ca să scotă poporul creștin din ghiarele primejdiosilor cămătari jidani și să-l ferescă de peire.

Aci apoi „Deșteptarea“ accentuează trudele sale de-a feri pe Românii bucovineni de primejdia jidovismului, espune intențiunile lui Lueger și ale partidului antisemit, și apoi finesce astfel:

Ar fi lucru trist și numai vai și mult amar de noi creștinii din Bucovina, decât și batjocuriți și înfricați ne-m lăsa de cetele jidovesci, cari s'au înmulțit, s'a îmbogățit și s'au îngrășat aici mai ales pe pelea noastră a Românilor, cari, decât nu ne vom scutura în grabă de potopul relelor, ce ei ni-le-au adus, aș-mâne am pute să luăm lumea în cap și să cerșim pe la ușile omenilor. Dumnezeu sfântul ne va feri de asta, decât ne vom feri și noi înșine.

SCRIRILE ȚILEI.

— 7 (19) Septembrie.

La Sărbările deschiderii Porților de Fier, ministrul de comerț ungar în înțelegere cu mareșalatul de curte a invitat pe următorii oșpeți: Din suita monarhului nostru pe 15 persoane, pe Regele Carol al României și suita constatătoare din 9 membrii; pe Regele Alexandra al Serbiei și

suita constatătoare din 7 membri; pe arhiducele Iosif și suita de 3 membri; pe ambasadorii Germaniei, Angliei, Italiei, Franței, Rusiei, Serbiei și pe E. Ghioa, ministrul român; apoi pe ministrul-președinte român D. Sturdza și pe Mișu, directorul din ministerul român de esterne; pe miniștri sârbesci de finanțe și lucrări publice; pe miniștri comuni austro-ungari, pe miniștri austriaci și pe cei ungari, însoțiți de consilieri, secretari și alte persoane ajutătoare; pe 33 membri din comunele austriace; deputațiunile camerelor ungare; pe consuli austro-ungari din România și Serbia; clerul reprezentat prin 7 prelați, între cari Nicolae Popea, episcopul român gr. or. din Caransebeș, și Petru Pop, vicarul capitular din Lugosiu; apoi reprezentanții comitatelor mărginașe, diferite societăți de navigațiune, reprezentanții armatei comune în frunte cu br. Waldstätten, comandantul de corp din Timișoara, și în fine pressa din Budapesta, Bucuresc, Viena și mai multe țiare din străinătate.

— o —

Încă un proces pentru „agitați“. Înaintea tribunalului r. din Alba-Iulia se va pertracta în ziua de 24 Septembrie a. c. un nou proces politic. Acusați sunt d-nii: Crăciun Simu, învățătorul din Ciufud; Vasiliu Morariu, preot în Poiana lângă Aiud și Ișan Simu, teolog în Blașiu. Înainte de doi ani, acest trei domni, fiind toți trei de nascere din Ciufud, au voit să înființeze în acea comună un cor bisericesc cu tinerimea. Pentru acest fapt gendarmeria, împreună cu fanaticul fisolgăbiren din Blașiu i-au acusat, că ar fi „agitat“ poporul, er tribunalul din Alba-Iulia i-a pus sub acușiunea. După cum i-se scrie „Tribunei“, martorii acușailor nu sunt citați la pertractarea finală pe motivul, că sunt Români. Va să dicesă ca martori vor fi numai gendarmii. Ei sunt pirișii și ei vor fi și martorii. Se înțelege, că astfel stând lucrul, putem găci ușor care va fi rezultatul procesului. Te mîr, că nu le este scârbă și rușine de atâtea procese urzite în contra Românilor, căci mai nu trece săptămâni, în cari cete întregi de Români să nu fiă tereți pe banca acușailor și osințiți fără milă. Pare că ne-am afla în timp de revoluția.

— o —

Senatorii și deputații italieni în Bucuresc. Etă numele senatorilor și deputaților italieni, cari îndată după închiderea conferenței interparlamentare din Budapesta, adevă săptămâna viitoare, vor veni în Bucuresc pentru a manifesta simpatiile lor pentru Români: Giuseppe Biancheri, președinte al Camerei, Bruno Chimiri, vice-președinte al Camerei, Friderico Colajanni, contele Nicola Alife, secretarul de stat Bernardis, Alexandro Fortis, baron Leopold Franchetti, secretarul de stat Lupinacci, Ippolito Luzzatti, Carlo Menotti, marchisul Guttadauro Pandolfi Giuseppe Ruggieri, prințul Ruffo Spinosa și Tommaso Villa. —

voi răul. Nu doreai tu adineaurea o rață de soare în locuința ta întunecată? Te-am auzit și fiind-că ești om cum se cade am venit să te învăț cum poți, decât într'adevăr voesci, să faci cum ți-e dorința.

„Eu am multe surori și suntem toate viioe și vesele; nu e om în acestă lume fără margini, care să nu ne iubescă și să nu ne primescă cu drag.

„Insectele cele mici se rotesc cântând impregurul nostru, florile sunt mai frumoșe când jucăm noi pe corolele lor, apa se mișcă și strălucesc frumoșe când zîmbim noi; animalele ne caută și dorm mai adânc când veghiăm noi asupra lor.

„Noi facem poteci printre frunze și străbatem linisea pădurei ca să ne coborim până în iarba unde se ascunde micșuneana mirositoare.

„Ne plac câmpiile, der ne place să luminăm și să înveselim și stradele strîmte ale orașelor.

„Pătrundem în închisorii fără să ne pese de drugi și porțile lor de fier și decât vr'un criminal se căiesce de nelegiuirea sa, noi intrăm ca să-l mângăem și să-l îmbărbătăm.

„Acestă cursă trebuie să fiă netedă, strălucitoare și plină de bărbăție, de voință, de răbdare, de meșteșug, de milă, de speranță și de mulțumire a sufletului.

„Urměză sfatul meu Gheorghe și nu te vei mai putea plânge, că nici o rază de soare nu-ți auresce locuința și nu-ți înveselesce bătrânețele. Până atunci, rămăi cu bine.

Se făcu tăcere. Gheorghe nu mai vedu decât o linie luminosă slabă, care puțin câte puțin se sui spre ferăstră, se stinse și-l lăsă singur în întunec.

— „Am visat, am gândit că e voce, sunetul depărtat al vre-unei flănete. Ciudat vis!... Să intind cursă sorerului! Vocea dicea, că trebuie răbdare. Ore n'am mai multă decât ori-care om? Sunt 40 de ani, pe puțin, de când cărpesc într'una la ghete și la pantofi; asta nu e răbdare? Cât despre milă, nici nu sciu bine ce este. Eu ored că este când dai bani; — der eu n'am avut nici-odată atăția bani, încât să mai pot da și altora; nici-odată. Pe urmă credință! Par'că-mi aduc aminte, că muma mea imi vorbea adesea de credință punen-

du-mă să citesc o Evangheliă grosă; der e mult, foarte mult de atunci! Mamă, biată mamă, am uitat ce m'ai învățat tu! Sciu, că aveam o Evangheliă; unde o fi... ce-mi va spune ea despre credință?... voui vedea mâne. De speranță... de, am tot sperat într'una, der de geaba. Mulțumit la ce să fi?... Fiind-că trăesc în acestă odăiă săracă și întunecată?... Vai!“

Și bietul Gheorghe, turburat, se culcă pe rogojină și încercă să adormă, der vedenia îi venea mereu în minte, vocea cea mică și melodiioasă îi cânta la urechi și raza îi strălucea în ochi.

Printre sfaturile vedeniei, era unul care în buna sa credință, lui Gheorghe i se părea priincios și lesne de urmat. Negreșit, putea să-și deretice prin odaie, să o mai curețe, să o facă mai vrednică de venirea sorerului.

A doua ții der, foarte de dimințat, Gheorghe se hotări să se urce să vorbescă cu proprietara casei și să o întrebe, decât nu vrea fiica ei să-l ajute să facă acest lucru nou pentru el.

Cu toate că sta cu chiriă la d-na Pe-reanu de mai mulți ani, nu se ducea la

Dintre deputații francezi e probabilă venirea d-lor Guyot fost ministru, Guerin fost ministru, Pourquery de Boissérie, Hubbard și Labiche.

—o—

Vase române la Porțile de Fier. Trei torpiloare și trei canoniere ale flotei române de răboai au plecat spre T. Severin ca să asiste la inaugurarea Porților de Fier. — Vaporul „Principele Carol” al regiei monopolului amenajat din nou pentru usul M. S. Regelui, a plecat de mai multă vreme la T. Severin. „Epoca” află, că s'a cerut de trei ori telegrafic ministerului unghuresc să dea voie ca vaporul să treacă prin Porțile de Fier la Orșova, spre a lua parte în cortegiul oficial cu ocazia inaugurării Porților. Pană aci însă, guvernul unghuresc n'a dat nici un răspuns.

—o—

Esamenul corectoriu de maturitate la gimnaziul român din Brașov s'a ținut ieri, în 6 (18) Septembrie, sub prezidiul D-lui Dr. Harion Pușcariu, ca comisar consistorial, 6 ca comisar guvernial d-l Putnoky. S'au supus la esamen 4 tineri, dintre cari St. Bărbucean și Romul Fratês au fost declarați matori cu „bine”, I. Hociotă mator cu „suficient”, 6r unul a fost respins pe un an.

—o—

Congres internațional de femei. În Berlin, după-cum scriu fișele, în zilele 20—26 l. c. se va țină un congres internațional de femei. La congres până acum s'au înscris foarte multe femei din toate părțile lumii. Unele state au trimis reprezentante din oficiu, așa spre ex. Rusia. Obiectele de pertractat vor fi toate lucrurile, ce numai le pot interesa pe femei. Dela arta culinară de fert, până la științele cele mai înalte, toate vor fi dezbătute în congres. Tot-odată au fost rugați ministrii de comerț și de culte, ca să trimită la congres câte-o învățătoare cultă, care să-i reprezente. Din toate acestea apare, că congresul internațional de femei va fi imponant.

—o—

Cele trei cupe. Guvernul ungar a comandat pentru inaugurarea Porților de Fier trei cupe prețioase din care vor bea Majestatele Lor Împăratul Francisc Iosif, Regele Carol și Regele Alexandru. Cupele sunt provădate cu bronce de aur purtând maroa Ungariei. Cupele sunt de aur și reprezintă în mod alegoric pe o parte ocuparea țerei (896), pe partea cealaltă actul solemn al deschiderii Porților de Fier (1896); ambele alegorii sunt lucrute în relief de aur de 18 carate. Una din alegorii arată figura lui Arpad cu duci maghiari (așa 6isa „hontogloas”) cealaltă reprezintă Dunărea, în față, cu o luntre, mai în fund un Nautilus mișcând munții și de-asupra un angheraș presărând flori. Cele două reliefuri sunt despărțite de o parte prin textul tratatului din Berlin, care pune în sarcina Austro-Ungariei deschiderea Porților de Fier; de altă parte prin textul legii, după care Ungaria a luat asupra-și această sarcină gigantică. În esecutie minunată se prezintă și capacul boltit, care poartă mărcile celor 7 mari puteri europene, mărci smălțuite în culori fine; deasupra patru angheri 6in coroana S-tului Ștefan. Partile ornamentale sunt smălțuite în foc și fie-care cupă căntărește câte 1465 de grame. Cupele vor fi oferite celor 3 Sverani, după săvârșirea actului solemn al inaugurării Porților de Fier.

—o—

densa decât când îi plătea chiria, și d-na Pereanu, care scia ce fire are el, nu cerese nici-odată să lege mai de aproape cunoștință cu densus; văduse că nu ascultă nici-odată vorbele de incuragiare.

Cu mare greutate ieși Gheorghe din odaie să se ducă sus; de mai multe-ori voi să se întorcă înapoi, d6r în sfârșit ajunse înaintea ușii d-nei Pereanu și bătă încetinel.

O femeie plăcută îi deschise și se uită la el cu mirare:

— Ce, dumneata ești, domnule Gheorghe! Cine s'ar fi așteptat să te vadă? Ce mai nou? Intră și poftim de șed, te rog.

Și arată cărpaciului un scaun lângă foc. Un ibric de metal poleit colcăia înaintea focului, masa era așezată, tacâmurile puse; 6ra vremea gustării de dimineță.

Pe ferăstră se aflau câte-va ghivece cu ochiul bouului.

Odaia era plină de veselie. Un copil mic, grăsuliu, plin de sănătate, sta pe jos și se juca... O rază de s6re cădea pe capul blond.

— Iacă, cugetă Gheorghe, cine și-ar

Constituire. Ni-se scrie din Năsăud: Școlarii din clasa a VII-a și a VIII-a delà gimnaziul superior fundatiōnal din Năsăud s'au constituit pentru anul școl. 1896/7 într-o „societate de lectură” conform regulamentului din vig6re, sub conducerea d-lui profesor gimnazial Iacob Pop, în modul următor: Președinte: Leontin Drăgan șc. cl. VIII-a; Vice-președinte: Vasile Bichigean șc. cl. VII-a; Secretar I: Nicolae Șandru șc. cl. VIII-a; Secretar II: Ion Nagy șc. cl. VII-a; Bibliotecar: Vasile Gheție șc. cl. VIII-a; Vice-bibliotecar: Florian Murășan șc. cl. VII-a; Cassar: Alesandru Tahiș șc. cl. VIII-a; Controlor: Vasile Hossu șc. cl. VII-a; În comisiunea literară: Emiliu Cojan șc. cl. VIII-a; Octavian Bulbuc șc. cl. VII-a; Victor Mare șc. cl. VII-a.

—o—

Demonstrațiunea Croaților din Spalato. Alaltăieri sosi în portul din Spalato vaporul francez „Senegal” cu 150 turiști francezi. Croații întimpinară vaporul cu manifestațiuni prietinesci față cu Franca și Rusia. O musică iutonă „Marseleasa”, 6r Croații strigau: „Trăeseă alianța franco-rusescă!” și arunca turiztilor tricoloare franceze. Se 6ice, că căpitanul cercului, cu numele Marvicci, privea liniștit la demonstrațiune de pe bordul vaporului francez.

—o—

Principesa Elena a Montenegrului, miresa principelui de coroană al Italiei, după cum spune 6iarul „Opinione”, va trece la religia romano-catolică. Ceremonia se va face în biserica St. Nicolae din Bari.

—o—

Trupele franceze înaintea Țarului. „N. F. Presse” primesce din Paris șoirea, că marea vizită de trupe în onoarea Țarului, la care vor lua parte 70,000 de soldați se va face pe câmpia renumită în istoria Châlons, aproape de hotărâle Germaniei.

—o—

Un lăcătar de mașini, care să fiă în stare a conduce atelierul mecanic, pe care d-l Petru Manciu îl întemeiează în Oravița cu scop de a confecționa un nou sistem de mașini de cusut. — invenția proprie a d-lui Manciu, patentată pentru Austro-Ungaria — p6te afla aplicația în acel atelier cu foarte frumoșe șanse pentru viitor. Lăcătarii (Maschinen-schlosser) doritori de-a ocupa acel post au de-a se adresa d-lui Petru Manciu în Oravița (Banat) până la sfârșitul lui Noemvrie c. — Avis lăcătarii români!

—o—

Licitația de tablouri, anunțată pe pagina din urmă a foiei a6stre, nu se va face în clădirea cea nouă a d-lor Lang & Rosenthal, unde au fost espuse tablourile, ci la otelul „Bucureșci” din loc, în parterre. Licitația se va face poimăne, Lună, delà 9 6re începând, și în ziua următoare. Tablourile, în număr de 102, se vor vinde în ori-ce împrejurări.

—o—

Cerealele la Brăila. În ziua de 3 Septemvrie st. v. s'au vândut la Brăila 300.000 hectolitri de grâu. Cate 8 lei hectolitrul această sumă reprezintă o vânzare de 2 milioane și 400 mii lei.

—o—

Reuniunea bicicliștilor din Brașov aranjată mană, Duminecă, pe drumul Derste-Brașov și înderet, cele dintâi curse de bicicști. Sunt 4 curse: una la distanța de 6000 metri, a doua la distanță

de 10,000 metri, a treia la distanță de 4000, cu câte 2 premii. A patra cursă este a 6speților cu două premii de on6re. Cursele le încheieă o petrecere cu joc.

—o—

Musică orășenească va da mâne, Duminecă, un concert în grădina otelului „La pomul verde” cu următorul program: 1) Bienenhans, marș de Schneider; 2) Uvertură la „Hebride” de Mendelssohn; 3) Enfiuseul, vals de Fechaer; 4) Suvener de Mehadia, fantasia română de Klein; 5) Teszlai Kompass, cadrii de Brandner; 6) Introducere și Siciliana din „Cavalleria rusticana” de Mascagni; 7) Im Rosenbusch, melodia de Brandner; 8) Bei den Grinzigern, puturi de Kaiser; 9) Die Welt in Bild und Tanz. 10 Popovici-marș de Kronpa.

—o—

La vila Kertsch, după cum ni-se spune, se pot închiria de-acum înainte pentru sezon de iernă odai cu prețuri foarte reduse, delà 10—20 fl., după mărimea odailor, cari toate sunt mobilate bine și sunt foarte sănătoșe, av6nd și poziția cea mai frumoasă.

—o—

Circ în Brașov. Astăzi se deschide noul circ sosit în Brașov prin două reprezentanțiuni de gală, dintre cari una se va da astăzi, 6r alta mâne, Duminecă s6ra. Fia-care reprezentația constă din 14 puncte. Director al circuitului este d-l Károly, din partea căruia vor fi conduși toți canii dresați. Circuitul își are capela proprie. Incepând la 8 6re. Intrarea: Loc numeral: 1 fl.; local I 80 cr., al 2-lea 60 cr., al 3-lea 40 cr., galeria 20 cr. Pentru studenți, băieți și militari: 40, 30, 20 și 15 cr. Copiil insoțiți de părinți plătesc jumătate prețul.

—o—

3 Pentru orășeni, funcționari, etc. cari au ocupațiuni sedentare sunt prafurile Seidlitz ale lui Moll cel mai bun remediu prin efectul lor la regularea mistuirei. O cutie 1 fl. se p6te căpăta 6ilnic prin poște de către farmacistul A. Moll liferantul curții din Viena. Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie se se c6ră preparatul lui Moll provăcut cu marcă și ssubscriere.

La inaugurarea monumentelor milenare dela Huned6ra.

Suntem rugați a da loc următoare întimpinării:

• Petroșeni, 15 Septemvrie n. 1896.

Onorată Redacțiune! În interesul adev6rului V6 rog a da loc în prețuita foie, ce redigiați, următoarei declarațiuni:

La corespondența „Inaugurarea monumentelor milenare dela Huned6ra”, apărută în 6iarul de Duminecă al „Gazetei Trans.” Nro. 192. între celea ce privesc persoana mea declar: că impregiurările parochiei gr. cat. Petroșeni sunt de așa, înc6at am trebuit a participa la săntirea statuei din pasul Vulcan. Nu neg, că cu aceea ocașiune am 6inut un toast pentru o persoană de distincțiune, ca vechiu cunoscut și fost vecin al meu, toastul a fost purtat în limba română și nu maghiară, și nici că am prezentat pe Români în acel toast! Prin urmare neumanee și sarbedele apostrofării, ce mi-se atribue de: „Ticălos Măria Sa”

și că: „am avut obrazul de am toastat în limba magiară, în carele am prezentat pe Români”, ca malițioșe și netemeinice, le resping, fiind demne numai de rău înformata și necredincioșă „Sentinelă”.

Cu totă stima:

Ștefan Radic,
protopop.

Sup6rarea, ce respiră din r6ndurile acestee asupra corespondentului din Cestiune, este absolut neînțemeiată. Corespondentul și-a făcut datorința și a apostrofă, nu în mod „neuman și sarbed”, cum 6ice d-l Radic, ci după merit și cu justă indignațiune pe toți acei Români, cari la serbarea inaugurării monumentelor de mai sus s'au purtat în mod șervil și nedemn.

Fapt este, că d-l protopop Radic nu numai că a luat parte la serbări și s'a osp6tat alături cu adversarii noștri, d6r a 6inut să se producă încă și cu un toast! Constatat fiind această încercarea d-lui protopop Radic de-a se ascunde în dosul „împrejurărilor parochiei greco-cat. Petroșeni” este zadarnică. Cine n'are împrejurări grele? D6ră numai părintele Radic, care, părăsind parochia sa cu grelele ei împrejurări, a 6inut să ia parte la t6mbălăul unghuresc pentru ca să p6tă ridica un toast pentru un prietin și ortac al său unghur?

Acetee sunt împrejurările grele ale părintelui Radic. Că a vorbit românesce și nu unghuresce, îi ușurează păcatul, d6r nu 'i-l șterge.

SCIRI ULTIME.

Constantinopol, 18 Septemvrie.

Înaintea palatului Yildiz-Chiosc a fost ieră o revoltă militară. S'a adunat mult popor, care a vrut să facă causă comună cu soldații r6svrețiți. Cu mare greu, mobilisându-se elevii școlei militare contra r6svrețiilor, după o v6rsare de sânge de o jumătate de oră, a succes a străbate în palat; 700 soldați au căd6t victimă acestei sângeroșe ciocniri.

Constantinopol, 18 Sept. Consulii

marelor puteri au provocat pe supușii lor să nu-și părăsescă locuințele în 6ilele următoare. Toate prăvăliile sunt închise și nimeni nu cuteză să iasă pe stradă. Fierberea în tot orașul a ajuns la culme. Mânia Turcilor se îndreaptă acuma nu numai în contra Armenilor, ci și în contra tuturor creștinilor.

Budapesta, 18 Septemvrie „Ma-

gyarország” află, că dieta unghurescă va fi disolvată în 6iua de 5 Octomvrie n. c.

fi închipuit, că copilul acesta scie de pe acum să întindă curse s6relui. Ia te uită a și prins o rază!... Ah! visul meu!...

— Doriți ceva, domnule Gheorghe? întrebă d-na Pereanu.

— Aș dori, d6mnă, să rog pe fata dumnilale să vie să-mi deretice puțin prin odaie.

Acest răspuns uimi pe d-na Pereanu. De câte-ori se g6ndise ea să deretice odaia lui Gheorghe!... Căci odaia lui 'i-ar fi părut o rușine pentru casa ei, d6ca nu s'ar fi aflat pusă lângă scara bucărariei, astfel eă prietini cari veneau să o vadă nu treceaua nici-odată pe acolo.

— Cu plăcere, domnule Gheorghe, cu plăcere, 6ise în sfârșit d-na Pereanu; va veni cum va mânca; d6r dumneata ne faci plăcere să mănănci cu noi?

— V6 multumesc, răspunse îngânând cărpaciul, sunteți foarte bună... — Iacă și Ioana; Ioano, urmă d-na Pereanu cătră o fată, care tocmai venea; mănăncă mai iute; domnu Gheorghe do- resce să-i dereteci nițel prin odaie.

— Bine, mamă. Tata vine la masă?

— Nu, hai să măn6am.

Masa f6 repede gata; puseră copilul cel mic pe un scaun, îi dădură o lingură să se j6ce cu ea până îi vor da de mâncare. D-na Pereanu tăiă fălii de pâne, întinse unt pr6sp6t pe ele și-i dăd6 și lui Gheorghe care luă una cu mâna, care părea și mai neagră pe lângă mâna brună, d6r frumoșă a bunei sale gazde.

Cu cât înainta prânțul, cu atât Gheorghe era mai mulțămîit.

— Ce odaie plăcută! cugetă el, se vede că s6relui îi place aici.

Și se uita la raza care aluneca, când pe spinarea unui cotoi b6trân, când pe lingura copilului.

În sfârșit Gheorghe 6ise:

— Ce de s6re în odaia dumnilale, d6mnă Pereanu!... Trebuia să v6 pară rău când e 6i ploioșă ori întunec6șă și când nu-l vedeți.

— Nu, domnule Gheorghe, căci nouă ni-se pare că la noi e s6re tot-d6una; suntem fericiți, căci suntem unii lângă alții. Uite, adaogă ea mănăgându-și copilul și sărutându-l, uite s6rele nostru!

Acetee cuvinte făc6 pe Gheorghe să-și

aducă aminte, că vedenia 6isese: „În inimile acelea e în tot-d6una s6re!”

Ioana strinse masa, își puse un șorț mare și 6ise lui Gheorghe:

— Ai săpun, domnule Gheorghe?

— M6 tem, 6ise ș6rmanul om, m6 tem că nu am... Vai!

Avea dreptate să 6ică „vai!” bietul Gheorghe; nici-odată nu se găsise săpun în casa sa.

— Ia săpun, ia g6l6ta, ia perie, ia tot ce-ți trebuie, 6ise d-na Pereanu ficei sale, cu un ton blând și vesel, ca să nu atingă pe bietul om.

Ioana se coborî luând cu ea tot ce-i trebuia.

Gheorghe avea să ducă nisce ghetee unui mușteriu, de aceea plecă și el după ce d-na Pereanu, îl puse să făgăduescă, că va veni să mănănce și s6ra la d6nsa, d6ca nu 'i-o fi odaia gata când s'o înt6rce.

Pornî cu pasul său greoi și stângaci întrebându-se cum 'i se va părea când își va găsi odaia deretecată și curată. Va iubi-o mai mult? Va mai visa ce a visat? Raza de s6re se va ține de făgăduială? Veni-va să-i lumineze locuința?

Internatul român din Cernăuți.

În prima Septembrie n. s'a deschis noul internat de băieți români din Cernăuți, înființat de „Societatea pentru cultura și literatura poporului român din Bucovina”. Acum, în primul an, au fost primiți în el aproape la 80 de băieți români din diferite ținuturi românești ale Bucovinei; mulți băieți însă, cari ar fi dorit să intre în internat, n'au putut fi primiți de-oamdată din cauza prea marelui îmbulțiri. Dăr se speră, că în anul viitor școlar se va pute face loc pentru un număr și mai mare de băieți. Internatul stă sub conducerea d-lui profesor Grigorie Halp, oa director; mai sunt apoi trei prefecti și un administrator. Țată ce spune „Gazeta Bucovinei” despre acest internat:

„Internatul aproape de de este cercetat de vizitatori din sinul societății noastre, și fiesce-care numai mulțumit se de-părtază dintr'insul atât cu ordinea și cu disciplina, cât și cu arangeamentul intern și cu servirea mâncărilor. Ați, după o jumătate lună dela deschiderea internatului, toți, câți l'au vizitat, mângâiați pot să fiă în sufletul lor, că fragedele mlădițe ale neamului nostru sunt puse la loc sigur și cu scumpătate sunt scutite de infecțiile din afară și de pericolul desnaționalizării plănute cu atâta lăcomie în acest centru de cultură al țării noastre. Iți rid ochii și inima ți saltă de bucurie, când peste 70 de băieți, din diferite părți ale țării, toți curăței și cu fețele senine, îi vești la un loc ca frați, înșirați mic și mare în giurul unei mese lungi luând împreună mâncarea, ce cu drag li-se servește din jertfa comună națională.

„În zilele trecute, internatul a fost vizitat și de o comisiune exmisă din partea guvernului, care s'a declarat deplin mulțumită cu întregul arangement al institutului.

„Publicul nostru peste tot, și damele române în special arată de de cel mai mare interes față de acest unic institut național de băieți al nostru din țară. Apröpe în fiă-care de sosese daruri de preț pe sêma tinerilor noștri interniști, a căror creștere este ați pusă în mâni sigure și curate și concredută inimelor nobile.

„Din cât am putut să aflăm și să observăm înșine în scurtul timp dela deschiderea internatului, putem să constatăm cu cea mai deplină mulțumire sufletescă și cu o rară bucurie pentru noi, că disciplina și conducerea internă, îngrijirea și educațiunea, de osri băieții noștri se bucură în noul institut, sunt la înălțimea lor. Töte acestea ne îndreptătesc să sperăm sigur, că rezultatul primului an va fi în töte privințele măreș și înălțator, că bunul renume al Internatului este deplin asigurat pentru viitor și că scopul, ce întemeiatorii lui 'și-l'au propus prin această măreșă operă a lor, merge cu pași siguri pe calea realizării.

Convocator.

Societatea pentru crearea unui fond de teatru național-român își va ține adunarea sa generală din est an în orașul Păgăraș în zilele de Duminecă și Luni în 27 și 28 Septembrie n. c. cu următoarea programă:

I. Ziua primă 27 Septembrie st. n. Duminecă.

1) Președintele va deschide adunarea generală la 10 ore a. m. 2) Se aleg 2 notari pentru ședințele adunării. 3) Secretariul va ceti raportul comitetului societății asupra lucrării sale dela adunarea generală din urmă. 4) Se alege o comisiune de 5 membri pentru propuneri și raportul comitetului se predă acestei comisiuni spre esaminare. 5) Cassarul societății va ceti raportul despre starea cassei cu sporul dela ultima adunare încöce și peste tot despre averea societății. 6) Se va alege o comisiune de 5 membri pentru esaminarea raportului cassarului. 7) Se va alege o comisiune de 5 membri, cari în înțelesul §. 4 din statutele societății vor căștiga membri fondatori, ordinari și ajutători pentru societate. 7) Se vor ceti discoursuri coröspunđătoare scopului societății sêu de altă materie literară, ce sunt a se însinua președintelui înainte de adunare. 9) Președintele închide adunarea.

II. Ziua a doua 28 Septembrie, Luni.

1) Președintele deschide ședința și protocolul ședinței precedente se va ceti și autentice. 2) Raportul comisiunii pentru căștigarea membrilor noi. 3) Raportul comisiunii asupra socoților cassarului. 4) Raportul comisiunii asupra raportului comitetului societății și însinuarea propunerilor în interesul fondului. 5) Intregirea comitetului. 6) Deciderea asupra mutării sediului comitetului dela Budapesta la Brașov. 7) Se va decide locul și ziua adunării generale pentru anul 1897. 8) Se va alege o comisiune de 3 membri pentru autenticoarea protocolului din ședința II. 9) Președintele va închide adunarea.

Invităm la această adunare generală a societății pentru crearea unui fond de teatru național-român pe toți membrii fondatori, ordinari și ajutători ai acestei societăți, precum și pe toți binevoitorii ei și sprijinatorii culturai românești.

Din ședința comitetului ținută în Brașov, la 2 (14) Septembrie 1896.

Iosif Vulcan m. p., Vasile Goldiș m. p.,
președinte. secretar II.

HIGIENA.

Digestiunea sêu mistuirea și somnul.

Unii, și între aceștia sunt ömenii cu multă știință, țic, că somnul după masă este vătămător, pentru-că, după părerea lor, el ar face mistuirea încétă, lentă; alții, între cari sunt ase-

menea mulți învățați, spun din contră, că somnul ajută, în loc să turbure digestiunea normală.

Unii dintre cei dintăiu au țis: a mesteca bine și a umbla apoi bine, sunt două secrete, cari fac viața lungă.

S'a mai țis, tot de aceștia: omul mistue, pe cât cu stomacul, tot atât și cu picidorele, adecă prin umblet.

Cu cine dintre aceștia este adevêrul?

În cele ce urmază mă voiu sili să dovedesc, cum-că dreptatea este cu aceia, cari țic, cum-că somnul după masă, departe de a turbura digestiunea, el o ajută, adecă, că digestia în timpul somnului se face în cele mai bune condițiuni.

În favörea acestei păreri avem susținerea în fapt a moșilor și strămoșilor noștri, cari de regulă, dormiau după masă, fără să fi observat, că acêsta le turbură sănătatea; ci din contră au continuat acest obicei din nēm în nēm, având dovadă în sănătate și lungimea vieții lor, că somnul după masă este folositor.

Unul din împërații români, cari dispunea de sclavi ca de animale, ce se pot sacrifica ori-când, în dorința lui de a sci pe care parte este adevêrul de mai sus, a făcut esperiënța următoare: a săturat trei sclavi dintre cari unul a fost pus în mare mișcare, altul la cetire și altul să dörmă.

După câte-va öre el a sacrificat pe toți acești nenorociți sclavi și a constat: la cel care a dormit după masă, digestiunea era mult mai înaintată decât la ceilalți doi.

Dăr considerat somnul din punctul de vedere al scopului sêu, el nu pöte fi privit decât ca un act natural, chiar îndată după mănecare.

În adevêr, la micul copil, unde asemenea act se regulază de cel mai cunoscător igienist, adecă de natura singură, somnul după sugere este o lucrare, care se implinesce de sine.

Același lucru îl vedem la töte animalele, ca câni, pisici, porci, boi, oi, paseri, etc., cari după o mănecare abundentă se culcă și dorm. Șerpia după ce înghit prada lor au un somn proverbial. Sêlbatecii fac același lucru, și numai sub imperiul naturei, tot așa precum îl fac animalele.

Pe lângă acêsta, cred că este mai înțelept lucru a crede, cum-că stomacul lucrază mai bine atunci, când ceialtă parte a trupului se repausază relativ, căci știut este, cum-că omul dispune de o sumă anumită de putere, pe care cu cât o împarte, cu atât rămâne mai puțină pentru fiă-care act ce trebuie să implinescă.

Un om, care după masă supune

capul la lucru greu, trebuie să și împartă puterea lui la două mari funcțiuni, a stomacului și a creerului, și pentru-că funcțiunea acestuia este considerabilă, aceea a digestiunii va suferi.

Cine nu scie, că cugetarea după masă este grea? Cine nu scie, că digestia, în timpul lucrului de cap este și mai grea?

Iată pentru ce se și țice: omul care gândesce mai mult este acela, care mistue mai rău — și din contră. S'a țis lucrul următor, care este o eröre, după părerea mea: cum în timpul somnului circulația corpului devine mai încétă, și cu cantitatea sucurilor mistuitoare depinde de activitatea circulației, urmază, că din cauza somnului aceste sucuri, tocmai după masă, când trebuiesc neapărat, sunt puține, prin urmare este mistuirea grea. Cei cari au țis acêsta au perdut din vedere faptul următor, adecă, că fiă-care porțiune de hrană, care cade în stomac, este un stimul pentru circulația acestuia, prin urmare pentru producerea sucurilor sêu sucurilor lui mistuitoare — și că, în modul acesta, stomacul în loc să participe la repausul general provocat de somn, el este în de ajuns îndemnat, stimulat la funcțiunea lui, de hrana ce a primit.

Am văđut ce disordine se întêmplă în mistuire când, după masă, creerul se pune mai ales la lucru greu; acum să ne închipuim, că în locul creerului, după masă, lucrază sistemul muscular, adecă omul sătul face acte mecanice.

Ei bine, fără îndoelă, rezultatul este același, digestia este mai grea, pentru același cuvânt, adecă împărțirea forței organismului de-odată și la stomac și la muschi.

Se scie, că baia, caldă sêu rece după masă este vătămătoare! pentru ce?

De sigur, pentru-că ea turbură digestia, ér turburarea acêsta este produsă de sustragerea sângelui în förte mare cantitate în pelea celui ce se îmbăiează.

Pe basa acestor păreri, medicii iluștri recomandă dispepticilor, adecă celor ce au mistuirea grea, să se repauseze după masă, fiă chiar să dörmă într'o cameră întunecă și retrasă; ei opresc absolut acestor pătimași după masă ori ce lucru de cap, fiă chiar cât de ușor.

Cum se scie că 2—3 öre ajung pentru digestie, somnul pe ½—1 öra după masă sunt condițiuni favorabile unei bune digestiuni.

Se înțelege de sine, d'altminterlea, că mănecarea să nu trecă peste

Tot cugetând astfel ajunse la mușteriu.

Bătă la ușă și așteptă. Nici un răspuns. Mai bătă odată... Nimic; încep să și piardă răbdarea și tuși cu șgomot. Atunci auzi o voce slabă întrebând:

— Cine e acolo?

— Eu sunt, domnule Martin, țise Gheorghe.

— Intră, te rog, căci nu pot să mă scol.

Gheorghe intră și văđu pe domnu Martin în pat, förte bolnav.

Odaia era nederetecată, murdară; focul abia mai scântea în sobă.

— Ei, domnule Gheorghe, dumneata mi aduci ghetete, dăr nu cred să mai am parte să le mai încalț; mi-e förte rău.

— Imi pare rău, domnule, imi pare rău.... Vai! Toți suntem bolnavi: unul e bolnav, altul e sărac ori alt-ceva.... Vai! — Nevastă-mea a plecat de vre-o două césuri, să caute ceva parale, că stăm rău, de când cu bóla mea. Nu sciu deșu, cum o să și plătim.

Și bolnavul scăpă un suspin în care se vedea cât suferea, cu corpul și cu sufletul.

Gheorghe se gândi că are câți-va bani.

Apoi țise tare:

— Despre plată, domnule Martin, lasă. Vești să te faci bine și când vei pute umbla mai rupe ghetete și dă-le lui Gheorghe să le drögă.... Vai!

Bolnavul deschise ochii săi mari, osteniți; se uită cu mirare la figura neग्रă al lui Gheorghe, care se apleca spre el, și întinđându-i mâna slabă, îi țise cu o voce tremurătoare:

— Dumneđeu să te bine-cuvinteze, căci ești om milos.... Și fi bun, trage nițel perdéua, te rog; lumina aia e prea tare pentru mine.

Sörele tocmai lumina odaia și o rază căđuse pe capul bătrânului cãrpaçi.

Gheorghe plecă; se simțea schimbat: inima îi era plină de o bucurie, care îl făcea să și aducă aminte de vremea tineretii, în mijlocul câmpiilor luminate de söre.

Pasul îi era mai puțin șovăitor. Cuvintele: „Ești om milos“, îi răsuna cu plăcere în urechi.

Un țipet îngrozitor îl deșteptă din visare. Văđu venind în gönă spre el, un

cal pe care era călare o fată frumösă, îmbrăcată ca amazonă, și care nu-l mai putea ține.

— Vai!... Pentru ce nu opresce nimeni calul?... Să-l opresc eu!

Și se aruncă spre el, întinse mâinile și îl opri: capul fetei, care leșină, căđu pe umêrul lui.

Mulțime de trecători se strinseră în jurul lor, unii spuneau într'un fel ce se întêmplase, alții într'alt fel. Un domn sosi galben ca un mort, și întrebă decă fata era cumva rănită.

— Nu, domnule, strigară două-deci de persöne odată, dăr a leșinat. Uite omu ęsta a scăpat'o domnule; uite ęsta...

Dăr Gheorghe își făcea drum printre mulțime. Domnul luă pe fata și o duse într'o farmaciă astfel, că Gheorghe pieri fără să-l pötă opri cineva.

Mulțimea murmură: „Vedeți, bogătaş și nici nu visază să dea ceva bietului om, care și-a primejduit viața ca să scape fata!

— Vai! țise Gheorghe, când se de-părtă de această scenă, mult aș vrea să sciu, decă ce făcu eu e bărbăția?

Luă ceva parale dela mușteriu la care se duse și apucă spre casă.

Un vînt rece îi sufla la urechi, ridica praful și îl arunca în ochi; dăr bietului om nu-i mai păsa: lui i se părea că era mai cald ca de obicei; se simțea deștept dintr'un fel de pirotelă, o căldură dulce îi încăldea inima. Acum credea că spiritul spusese drept și că razele sörelui străbat câte-odată până în inimile ömenilor, căci altfel pentru ce ar simți acum în el atât bine.

Când ajunse acasă văđu pe d-na Pe-reanu în prag vorbind cu un vecin, și când se apropiă îi țise:

— D-le Gheorghe, odaia ți-e gata, dăr poftim să mănănc și prânțul cu noi.

Gheorghe primi și urmă pe buna femeia în sofragerie, unde se și aședără la masă.

Bărbatul îl primi förte bine și mănecarea acêsta făcu lui Gheorghe nespuse plăcere. Când fu să plece îl poftiră să vină și în ziua de Crăciun.

Ah! dragă Gheorghe, ai dreptate să rămăi locului, încremenit, când intri în odaia ta. Ce schimbare! Ce plăcut e să vești

măsură, căci atunci este rău și dormind și nedormind: cel cu stomacul încărcat, de dorme are visuri urite, limba încărcată, durere de cap, etc., de nu dorme găfăie și suferă de multe turburări în sănătate.

Tote aceste sunt semne, că digestia este grea; ér acesta nu din cauza somnului, ci din a lăcomiei.

(Apărătorul Sănătății).

Teatru german în Brașov.

Subsemnata Direcțiune face cunoscut, că stagiunea din anul acesta se va deschide în clădirea „Redutei“ la 27 Sept. st. n. cu novitatea:

„Gebildete Menschen“, din viața poporului vienez de V. Leon, reprezentată în „Raumund-teatru“ din Viena și pe toate scenele mai însemnate.

Conducerea artistică și administrativă o au domnii: Leo Bauer (director); Carl Dieffenbacher (regisor pentru drame și comedii); Hans Renner (regisor pentru tragedii); Alfr. Fischer (regisor pentru opere); Leopkris (1-iul capelmaestru); Gustaw Hedwig (cassar); Jos. Rossmann (garderobier); Carl Nasch (sufler); Gustaw Binder (bibliotecar și cancelist); Carl Wilhelm (inspicient).

Personalul scenic este astfel compus: Domnii: Leo Bauer (director) pères nobles; Hans Claar I erou și amarez, ca ôpe pentru stagiune; Richard Baumann, sarge; Reg. Carl Dieffenbacher, bonvivant; Reg. Alfr. Fischer, I comic cântăret; Herm. Flock, partii de tenor; Louis Neher I roluri de caracter; Adalb. Münnich I comic juvenil; Teot. Plank amarez cântăret; Reg. Hans Renner, eroi și părinți în vârstă; Hugo Rochelle, primul tenor în operă și operetă; Jos. Sticker I cântăret de operete. Carl Teller, părinți umoristici; Rud. Klein-Rhoden I erou și amarez; Alex. Leichter, comic drastic; 8 coriști.

Damele: Marianna Austerlitz I bătrână comică; Paula Hoheneck, amareză naivă și sentimentală; Ella Hogen, dame de salon; Anna Hochfeld, cântăreță de operete. Philippina de Morazewska șubretă; Toni Eibenschütz partii de Sopran I, ca ôpe pe timpul stagiunei; Maria Renner, mame burgese; Luisa Valberg, dame de distincțiune Melania Wachtel I eroină și amareză; Josefina Makesch cântăreță locală și șubretă, ca ôpe pe timpul stagiunei; Paulla Müller, amareză naivă; 8 coriste.

Se vor reprezenta în decursul stagiunei următoarele piese:

Novități: a) Comedii (Lustspiel u. Schwänke): „Comtesse Gukerl“ von Schönthan und Koppel-Eilfeld. — „Der kleine Lord“ nach dem Englischen v. Burnek. — „Der Herr Senator“ von Schönthan u. Kadelburg (sämmtliche Repertoirstücke des deutschen Volkstheaters in Wien). — „Der Herr Ministerialdirector“ Schwank v. Val-

bregue (Repertoirstücke des k. k. Hofburgtheaters in Wien. — „Militärstat“ Lustspiel von Messed. — „Heinzelmännchen“, Lustspiel von O. Stocklaske. — „Rennsaince“, Lustspiel von Schönthan.

b) Dramă: „Frau Balk“, Vaterländisches Schauspiel v. I. Leonhardt. „Hannele“ Bühnendichtung von Gerhardt Hauptmann. „Ullranda“ Drama von Carmen Sylva. „Nordische Heerfahrt“ von Henrik Ibsen. „Sakuulala“ aus dem Indischen von Wollzogen. „Die offizielle Frau“ Schauspiel von Hans Olden (sämmtlich Repertoirstücke des k. u. k. Hofburgtheaters in Wien) „Else von Erlenhof“ von Roppel Eilfeld.

c) Opere și operete: „Pagliacci“ (Bajazzo) Oper von Leoncavallo. „Das Madell“, Operette von Suppé. „Der kleine Duckmäuser“, Operette von Bokör. „Der Pumpmajor“, Operette v. Alexander Neumann. „Die kleinen Schäfchen“, Operette etc. etc.

d) Farse și piese populare: „Der Nazi“ Posse von Lindau u. Krenn. „Gebildete Menschen“, Volksstück von Victor Leon. „Goldregen“, Volksstück von Gelke.

Prețurile abonamentului: pentru 20 reprezentațiuni, (10 cu păreche, 10 fără păreche):

Fotoluri, rândul 1—5 pentru 10 repr. fl. 8.
Parchet, „ 6—11 „ „ „ 6.
II Parchet, „ 12—15 „ „ „ 5.
Balcon „ „ „ 10.
I Rang „ „ „ 5.

Abonamentele se primesc, începând de Lună 21 Sep. st. n. prin d-l Gustaw Hedwig, cassarul teatrului (La Redoute îndărăt în curte). — Tote celelalte se vor anunța prin afișe.

Asigurând onor. public, că direcțiunea întotdeauna se va strădui de-a coresponde în modul cel mai conștientos tuturor cerințelor drepte, ea recomandă întreprinderea sa bunăvoinței publicului brașovean în general cunoscut ca iubitor de artă.

Cu distincă stimă

Leo Bauer,

directorul teatrelor orașenesci reunite din Brașov și Sibiu.

ECONOMIA

Cultura pomilor.

(Urmare).

VIII. Culesul și păstratul pomelor.

Ca la toate lucrurile economice, așa și la pomărit, scopul din urmă este culesul (recolta). Dela modul cum se face culesul, atărnă tot-deuna păstrarea său stricarea pomelor. Dacă scuturăm pomii ca să cadă pomele, acestea se pălesc, se vatămă și nu se pot păstra timp mai îndelungat. De unde urmază, că dacă voim să păstrăm pomele timp mai îndelungat, trebuie să le luăm cu mâna său cu culegătore, ca să nu se vatemă. Merele și perele se culeg atunci,

când codițele lor se desface cu înlesnire de crengi și când simburii celor dintăiu sunt bruneti, ér ai perelor s'au înegrit cu totul. Prunele, cereșele și persecele se culeg atunci când li-s'au schimbat colorea dinafară, éră mieșul lor s'au făcut môle și dulce.

Timpul cel mai potrivit pentru culesul pomelor este atunci, când pomele sunt deplin svântate, adecă dela amedi până când apune sórele. A culege pomele îndată după o plóiă seu până când este încă rouă pe ele, însemnează a-le espune în-adins stricăciunei.

Culesul pomelor ar trebui făcut ceva mai târziu, de cum se îndatinéză plugarii noștri, de-o parte ca să cadă toate pomele vermănóse, de altă parte ca cele rămase în pomii să aibă timp de ajuns pentru a se cóce și drege.

Culesul cel mai bun este acela, care se póte face cu mâna, după cum am șis și la început. Afară de culesul cu mâna se mai pot întrebuinta și numite culegători, precum o corfiță seu un săculeț cu greblă, cu ajutorul cărora încă se mai pot culege pomele, de pe unde nu ajungem cu mâna. Deși culegătorele numite au códe lungi și se póte ajunge sus cu ele, totuși la cules se mai întrebuintăm de multe-or și scară, care ar trebui anume făcută, ca să nu se prea lasă pe pomii, căci prin acesta s'ar puté vătéma și rupe multe din crengile mai subțiri și mai tinere.

Pomele iernatice, căci mai cu sémă de acestea e vorba, după ce se culeg, se aședă câte două-trei zile grămadă într'o casă, ca să asude umezelele din ele, apoi se iau rënd pe rënd și se șterg cu un petec de lână, apoi se aședă de ispravă pe nisce stelage, (armare) anume întocmite spre acest scop în pivnițe, unde voim ca să ierneze. Pe stelagele numite se așterne mușchiu, otavă seu paie, ca pomele să nu se vatemă de scândurile góle.

Precum aerul, lumina, căldura și umeđela sunt, cari dau viață și fac de cresc și se coc pomele, tot ele pot să producă și stricarea lor. De aceea pivnițele, în cari voim a păstra pomele peste iernă, trebuie ferite de prea multă lumină, căldură și umeđelă. Prin urmare în pivnițele cu mere n'ar trebui suferite buțile cu vin și căđile cu varđă.

Pentru a feri pomele de lumină, căldură și umeđelă, au încercat unii a-le păstra în anumite lăđi mari seu buți, împăturându-le cu mușchiu, hărtiă sugătore seu năsip bine uscat, în

cari s'a dovedit, că iernéză mai bine ca fiind libere și espuse numai pe stelage.

În iocurile mai muntóse se fac anumite pivnițe în pământ, în cari încă se pot păstra pomele bine, decă sunt destul de ferite de umeđelă.

Cu cât sunt pomele mai mustóse, cu atât se putređesc mai curënd, și din contră, cu cât sunt mai tari, cu atât se pot păstra timp mai îndelungat. Insușirea din urmă o au pomele iernatice, de aceea ele se și pot păstra timp mai îndelungat.

Intocmai ca bucatele, așa și pomele când se culeg au un preț de tot scăđut. De aceea lucrul de căpeteniă este păstrarea lor până când se plătesc cu un preț mai însemnat.

IX. Intrebuintarea pomelor. Nu e destul să scim crește și cultiva pomii prin grădină, ci mai trebuie să scim și întrebuinta pomele lor. Și tocmai acesta lasă la noi mult de dorit, căci când sunt pome multe, atunci se prăpădesc, mai cu sémă așa crude cu grămada, fără a se mai cugeta cineva și la viitor.

Pomele crude conținând mai multă apă, dela 70—80%, decât alte materii albuminoase și zăhărăse, se mănâncă mai cu sémă pentru sete; ele au o influință însemnată asupra mistuirei, curățirei sângelui și a sănătății omului. Pentru aceea n'ar strica, când după fiă-care mâncare mai grea s'ar consuma și câte-va pome crude; ele sunt fôrte bune pentru sete, după cum am șis și mai sus, dér de fôme nu prea țin și ca să putem trăi numai cu ele, ar trebui să mâncăm fôrte multe.

Este cunoscut, că unele pome, cu deosebire văratică se trec fôrte curënd, așa încât, decă nu ne îngrijim, ca să le schimbăm din starea lor crudă, nu putem avé alt folos practic, decât lăsându-le să le strice copiii, dându-le la porci, seu făcând un fel de must dulce din ele pentru casă seu de vânđare.

Pentru a întâmpina asemenea neajunsuri, ómenii au început a usca pomele, cari apoi se pot păstra timp mai îndelungat. Astfel merele și perele se curăță frumos de cója deasupra și de cocenii dinlăuntru apoi tăindu-se fêlli subțiri se pot usca înșirate pe sfóre, puse pe scânduri curate seu lese de nuele, la sóre seu în cuptóre, după ce s'a scos pânea. Prunele se uscă mai cu sémă pe nisce cuptóre anume făcute seu tot pe scânduri și lese în cuptórele de pâne, tot așa se mai pot usca și cereșele și vișinile.

În timpul din urmă s'au inven-

dușumeana așa de bine spălată, lemnele din foc trosnind, ibricelul frecat frumos și plin de apă pentru ceai, uneltele aședate, geamurile așa de curate, încât se vede lumina sórelui care auresce ferestrele caselor din fată, paharul de cositor șters bine și două farfurii spălate și aședate pe poliță, meschióra rotundă și lângă ea un scaun, ér pe scaun Evanghelia, buna și vechea Evanghelia așa de mult timp uitată!

Gheorghe după câte-va minute de mirare, dișe iar „vai!“ dér nu cu tonul de triatetă obișnuit, ci cu ton de încântare la fel cu a copilului, care se opresce înainte gémului unei cofetării.

Se duse la feréștră și se uită; se duse la foc și se uită, apoi se aședă pe scaun și-și acoperi fața cu mânilor ca și cum s'ar fi cređut jocul unui vis. Dér nu era vis; era o fericită realitate.

După ce mai dișe odată „vai!“, deschișe Evanghelia. O lumină viuă căđu pe paginile ei, asupra acestor vorbe:

„Să nu încetăm nicí-odată de a face bine, și va veni vremea de vom culege fructele faptelor nóstre bune.“

În aceeași clipă dulce voce melodióșă, pe care Gheorghe o mai auđise, șopti: „Ne place odăița ta, și vom mai veni!“

Când își mai veni în fire din turburarea sa, Gheorghe se duse să mulțumescă d-nei Peraanu și Ioanii, care se ostenise atât pentru el. În recunoștința sa, Gheorghe ceru să-i dea mâna să 'i-o stringă cerëndu-și iertare, că îi era pielea aspră și négră. D-na Peraanu se grăbi să 'i-o stringă cu sinceritate și bunătate, adăogând tot-odată zimbind, că nițică apă și o cojiță de săpun ar fi de ajuns ca mâna să nu-i mai fiă nicí aspră, nicí négră. Lecțiunea fú primită cu recunoștință.

În nóptea aceea somnul bietului cârpaci ar fi făcut poftă și unui rege. În visurile sale, vedea ivindu-se figurí cerești și auđea o musică de voci dulci, care murmura aceste vorbe: „Dumneđeu te binecuvinteze, ești om milos.“

Se sculă de dimineté și se ridică să se uite pe stradă. Pe case și pe pământ se întinsese o pătură gróșă de zăpadă; nori albi umblau încet, pe cer, dér lăsau ici, colea, să se vadă bucăți mari de senin.

Mâncă cu mai multă plăcere, ca de

obișciu, apoi se puse pe lucru. Nu lucra de mult, când spre marea sa mirare se pomeni cântând.

Gheorghe cânta!

Diua urma a fi întunecosă, și cu toate acestea lui 'i se părea că în odaia sa e lumină; și pe când îngăna cântece din copilăria, gândiri vesele și amintiri fericite se jucau prin prejurul său, ca o horă de spirite bine-făcătore.

Lucră câte-va ceasuri, până ce veni Ioana să-i pregătescă de masă. Gheorghe ieși din casă ca s'o lase să așeze singurá.

Nu făcuse o sută de pași, când vedu jos pe trotuar un copilăș de doi seu trei anișori, care plângea.

Un păinar, cu coșul pe umere se oprise dinaintea lui.

— Nu cumva scii al cui e copilul ăsta? întrebă el pe Gheorghe!

— Nu sciu, răspunse Gheorghe; ce să facem cu el?

— Ce să facem? să-l ducem la poliția.

— Nu, nu, răspunse Gheorghe; ómenii poliției au mâna aspră, mai bine îl iau cu mine, îl țin eu. Vrei să mergi cu mine, puile?

Și Gheorghe întinse copilului mâna, pe care o luă, și uitându-se la el cu ochii săi negri, mari, plini de lacrimi, strigă: „Mamă!“

— Oh! draguțul tati!

Și se întorce acasă, vorbind cu copilul cât putea mai frumos și făgăduindu-i că-i va da de mâncare și că muma sa va veni să-l ia.

De ieri încóce se făcuse o schimbare însemnată în viața lui Gheorghe. Nicí-odată nu avusese spiritul mai activ; nicí-odată nu se interesase de atâtea lucruri. Tăia o fâlie mare de pâne și o dădu copilului, pe care-l puse lângă foc; apoi scoțându-i pantofii și ciorapii uđi, îi încălđi picioarușele.

Ninsórea stătuse; norii erau mai rari; sórele palid de iernă întră în odaie și învâlu cu razele sale pe copil și pe bine-făcătorel său.

Dér copilul, după ce se sătură, începú iar să strige: „Mamă!“

Și Gheorghe dișe și el „vai!“ Nu mai scia ce să învîrtescă, ca să facă pe copil să petrecă. Sórele îi veni în ajutor; luă ibricul de cositor și-l făcu să se ogîndescă la razele sórelui înaintea copilului, într'un

tat nisce cupătoare măestrite anume făcute pentru uscatul pómelor, cu ajutorul cărora se pot usca mai bine, mai curând și mai multe pόμε deodată, ca cu cele cunoscute până acum.

Din pόμεle uscate se pot pregăti apoi nisce zámuri dulci, bune și ușore de mistuit, mai cu sémă pentru ăilele de post.

Din pόμεle crude, dér bine cópte se mai póte estrage și un fel de licitar (miere). Spre scopul acesta prunedele răscopte se pun cu puțină apă într'o căldare mare, unde se fierb până ce se desfac de sîmburi. După aceea se străcoră prin o sită și mustul dobândit se tot fierbe până ce s'a înegrit și învêrtoșat ca aluatul. Atunci se golesce din căldare în anumite borcane de sticlă séu óle de pământ, cari legându-se bine pe la gură se pun în pivnițe la răcóre, până când avem trebuință de mierea numită, în ăile de post séu cocându-se în aluat, în cuptorul de pâne.

Tot ca mierea de prune se face și cea de cereșe și vișine, apoi de mere și pere. cari asemenea se culeg când sunt răscopte, apoi se fierb într'o căldare mare cu puțină apă până ce se înmóie. Mustul dobândit din acelea încă se străcoră prin sită după aceea se tot fierbe până se îngroșă ca aluatul. Pentru a da și mierei de mere și pere o colóre negră, adaugem în ea, pe când fierbe puțin must de mure séu fructe de soc. Se înțelege, că pentru pregătirea acestora, se mai recer și óre-cari cunoscințe practice, adecă trebuie să vedem mai întâiu pe alt-cineva făcând, apoi să ne apucăm și noi, căci numai din spuse și auzite se póte întempla, ca să nu reușim chiar bine ca lucrul nostru.

(Va urma).

Cunoscințe folositoare.

Sunt unele lucruri, pe cari mai în fiă-care casă le găsim, mereu ni se întorc prin mână, aproape în fiă-care ăi le vedem, ori auzim vorbindu-se despre ele, și cu tóte acestea mulți nu știu și nu-și pot da sémă cum și din ce sunt făcute, unde și cum se produc etc.

Décă nu altfel, dér cel puțin pentru dorința de-a ști și de-a cunoște, ce trebuie s'o aibă fiă-care om doritor de înaintare, vom da pe rând câteva amănunte asupra unor lucruri, ce se ivesc mai des înainte și pe cari fiă-care om ar trebui să le cunoască mai de-aprópe. Așa vom începe mai întâiu cu:

Iasca. Tot țeranul știe ce este iasca, pe care o folosesc mai ales ca material de aprins; nu toți știu însă, cum și din ce se face ea. — Iasca se face din nisce bureți, ce cresc pe arbori (copaci). Bureții se adună tómnă, se curăță de cója cea aspră dinafară și se taie în fâlii subțiri. Acestea se fierb în apă cu leșă de cenușă, se spală apoi în apă, se bat bine cu un ciocan de lemn și se frécă bine în mână, până se fac moi și mlădiose. Bureții astfel preparați s'au prefăcut în iască. Acestă iască se folosesc câte-odată și în medicină pentru liniștirea sângelui; atunci trebuie să fiă fórte curată și fără nici un amestec străin. Când însă iasca se prepară ca material de aprins mai puternic, se móie mai întâiu într'un fel de zamă (soluțiune) de salpetru și apoi se uscă.

E de însemnat, că nu toți bureții de pe copaci dau iască bună; cei mai mulți bureți dau iască rea, lemnosă. Mai buni sunt bureții așa numiți pe latinesce: *Polyporus fomentarius*, cari cresc mai cu sémă pe țagi în Germania, Boemia, Suedia etc., ba chiar și în țera noastră.

Scorțișóra. Ea nu este alt-ceva, decât scorța rămurilor unui arbore, ce crește prin China, Iaponia, în unele părți ale Americii de mēdă-ăi, în Egipt etc. În Europa se cunosc scorțișóra cam de prin anul 1340. Arborele de scorțișóra trebuie să fiă tiner, dela 5 până la 30 de ani cel mult. Recolta se face de două-ori pe an: primăvara prin Mai și tómnă prin Octomvre. Se taie adecă ramurile tinere și se sucesc fórte încet, pentru a face să cadă pelița de pe de-asupra. Se fac apoi nisce tăieturi de-a lungul scorței, care cu mare ușurință se desface apoi de lemn. După aceea se taie în bucăți și se uscă la sóre. Uscându-se, ea se contrage și se succe de sine, luând forma cunoscută de noi. Ea are un miros și gust plăcut, pișcător și puțin zaharos. Este scorțișóra de Ceylon și scorțișóra de Cayenne. Cea mai bună și prețuită e cea de Ceylon.

Pluta, din care se fac dopurile pentru astuparea sticlelor, este scorța unor stejari anumiți, ce se numesc stejari de plută și cresc cu deosebire în Spania, Italia, în nordul Africii, în Franca sudică, Portugalia etc. Tot la 7—10 ani scorța se despóie de pe stejar în formă de table, scânduri mai mult séu mai puțin încovoiate. Scorța acestă se întinde în apă și se aședă pe ea greutăți, pentru ca să se îndrepteze și să ia forma unei table mari. După

aceea se uscă încetul cu încetul și astfel avem pluta, din care se fac dopurile.

E de însemnat, că stejarii de plută nu sufer nimic prin aceea, că li-se despóie scorța, ba încă acestă li ajută ca să trăiescă mai mult, ajungând până cam la vârsta de 150 ani. Din plută se fabrică dopurile de regulă cu mâna, ocupându-se cu acest lucru mai cu sémă femeile și copiii. Un lucrător bun póte face la ăi câte 1200 dopuri. Se fabrică însă și cu mașini, cari dau de 20 de ori mai mult ca un lucrător, însă dopurile nu sunt așa bune ca cele lucrare cu mâna.

Bumbacul este o lână, ce se produce în capsulele unor plante erbóse ce cresc în țerile căldurose, ca de exemplu în India oștică, în China, Arabia, Egipt și Etiopia, unde se planta bumbac încă înainte de Christos. În America nordică și sudică, apoi în unele părți ale Italiei, Spaniei, Greciei, mai ales însă în Australia etc. încă se plantază mult bumbac.

Plantarea se face așa, că sémintele de bumbac se aședă în pământ bine lucrat, tot cam la o depărtare de 1—2 metri. Până ce cresc mari, pământul se plivesce bine; ramurile trebuie ciuntate din când în când, pentru ca arborele să se facă mai stufos și să nu crească prea înalt, căci atunci nu se mai pot culege fructele cu mâna. Înălțimea arborelui este cam dela 1—6 metri. Pe ramuri acestui arbore se fac nisce capsule cam în forma și de mărimea nucilor. În capsule sunt simburii, înveliți în bumbac. Capsulele se culeg îndată ce încep a se deschide și din ele se scóte bumbacul împreună cu sémintele. Fiindcă firele de bumbac sunt strîns legate de séminte, trebuie să se curățe. Curățirea se face cu ajutorul unor mașini. Cu cât bumbacul e mai bine curățit de séminte, cu atât este mai fin, bun și mai scump. După ce se curăță, bumbacul se îndesă bine în nisce saci séu se presedă în baluri și astfel se trimite la fabrică, unde se tórc.

Literatură.

Instrucțiune în afacerea ărilor de beutură de consum și de vândare pentru vin, bere, carne, zahar și spirituoșe în folosul economilor și proprietarilor de vii 1 exemplar trimis franco 12 cr. Véndătorilor 30% rabat. Se află de vândare la d-l *Emanuil Barbulescu*, învățat. gr. ort. român în Pesac.

*

O drăgălașă și fórte prețioșă colecțiune de episóde, novelete și povestiri istorice a apărut în Tipografia „A. Mureșianu” din Brașov, intitulată: „Traista cu povești a lui P. Brosteanu”. Format mic și estetic, în mărime de 138 pag. Prețul 20 cr. Nu putem în de-ajuns recomanda, mai ales pentru bibliotecile noastre populare, această colecțiune de scrieri istorico-beletrestice, atât de rari în literatura noastră, cari tóte au o tendință eroică națională pe cât de interesantă, pe atât și de amuzantă. Cei ce în timpul din urmă au citit foiletonurile publicate de d-l autor P. Brosteanu în numerii de Duminecă ai ăriului nostru, au cunoscut valoarea netăgăduită a scrierilor d-sale, atât de mult apreciate din partea cetitorilor.

*

Excursiuni pe munții Terei-Bârsei și a Făgărașului. Cu titlul acesta a apărut în tipografia „A. Mureșianu” din Brașov o carte fórte prețioșă, scrisă de d-l *Ioan Turcu*, protonotar pens. al comitatului Făgăraș. În această carte, scrisă în formă de istorisirii pe cât de interesante, pe atât și de plăcute la citit, se cuprinde descrierea amănunțită a munților, cu tóte poteciile și platourile lor, cu animalele și plantațiunile lor; apoi viața ciobanilor și păstorilor din munți cu multe legende și istorisirii plăcute; descrieri întregite cu schițe istorice despre castelele și Tera Făgărașului etc. etc. Pentru istorici, pentru turiști, pentru cei ce vor să cunoască, ori chiar să facă excursiuni la munți, cu un cuvânt, pentru toți iubitorii de sciință și de frumsețile naturii, această carte, de felul căreia până acum nu avem scrisă alta în limba română, oferă o lectură de tot plăcută și folositoare totodată. Un exemplar, constător din 220 pag. format mare 8°, costă 1 fl. (+ 6 cr. porto). De vândare și la tipografia „A. Mureșianu” în Brașov.

MULTE ȘI DE TOATE.

Școlile de fier în Anglia.

În Londra până acum sunt 140 școli de fier, în cari fetele învăță să fiarbă. Fetele din Londra nu pot învăța gospodăria de la mamele lor, deoarece ele inșe nu o știu.

Afară de acestea, mai învăță fetele spălaturul, călcatul și luarea de mână, cari tóte pentru Engieșe sunt lucruri nouă, în Londra până acum 30,000 fete au absolvit școla de fier pe spesele orașului. O gazetă din Londra scriind despre școlile aceste, face observarea, că totuși pentru o femeie e mai de folos să se priceapă în ale gospodăriei, decât să știe de rost biblia séu viața patriarhilor.

chip așa de ciudat, încât copilul încep să ridă arătând cu degetul ibricul.

Era o scenă încântătoare: bătrânul, mulțumit de izbânda sa își îndoi sforțările; veselie copilului, care se mări din ce în ce mai mult, îl cuprinse și pe el și încep să ridă din tótă inima.

Era ceva ciudat în acordul acestor două risuri așa de deosebite: unul plăcut și argintiu, altul cam răgușit, ca un râs, care vine de departe și cu care nu s'a servit cine-va multă vreme.

Atunci Gheorghe auzi vocea cea mică cunoscută, care îi duse: „Veți bunule Gheorghe, acum ne place să venim la tine”.

Copilul își uitase paraonul; era ca la el acasă. Gheorghe încep să lucreze, și densus se sculă de jos și încep să alerge în tóte părțile prin odaia, mereu urmărit de raza de sóre, care se jucă în pletele-i de aur și în lacrimile care se uscau pe obrajiorii săi rumeni.

La prânț, Gheorghe se puse la masă, luă copilul lângă densus și-i dădu partea cea mai bună uitându-se cu o plăcere de nedescris la el cum mânca.

Sera, copilul adormi. Gheorghe îl luă în brațe, îl legă cântându-i un cântec

vechiu și îl culcă pe mantaua sa. Apoi aprinse lumina și se uita la copil pe când lucra și se simțea fericit.

Un sgomot de pe uliță îi atrase luarea aminte. Fórte rar se întempla ca tăcerea stradei să fiă turburată la ceasul acela. Se auzeau mai multe voci; apoi cine-va bătă la ușa sa. Gheorghe gândi că se aprinsese casa; se sculă repede de unde ședea și prima sa mișcare, fii să se apropie de copil, ca să fiă gata să-l ia în brațe de va fi trebuință.

Dér auzi pe d-na Pereanu ăicând:

— Deschide ușa d-le Gheorghe, vrea cine-va să vorbească cu d-ta.

— Ce să fiă? se întrebă Gheorghe; că dór' nu mi-o fi aducând nimeni pe vremea asta niscăi ghete să dreg.

Deschise și auzi pe d-na Pereanu ăicând:

— Pe aici, dómná. Aci stă d. Gheorghe. Dér nu cred, să-l fi găsit densus, căci nu mi-a spus nimic.

În timpul acesta o femeie se repeđi în odaia, și duse:

— Domnule, la dumneata e copilul meu, unicul meu copil? Oh! spune, te rog!

Gheorghe zăpăcit, întâiu tăcu, apoi duse cu simplitate:

— Nu știu decât e al dumnitale; uită-l.

Și, apropiând încet lumina de manta, arată copilul adormit. O aruncătură de ochi fii de ajuns mumi; își strinse la piept copilul, care deschise ochii, și liniștit, recunoscând pe muma-sa, o luă de gât cu brațele sale grăsuții și apoi adormi iar.

În sfârșit muma își luă copilul și plecă cu el acasă după ce mulțumi din suflet lui Gheorghe și după ce îl pofii să vie să mănânce cu ea și cu soțul séu în tóte Duminecile.

A doua ăi fiind Duminecă d-na Pereanu duse lui Gheorghe să mērgă cu dēnsa și cu fiica sa la biserică și el primi.

Ar fi greu să spunem ce simți Gheorghe, când intră în biserică; mărimea clădirii, mulțimea ómenilor, cântecele corului, tótă priveliștea aceia neobișnuită, îi uimea și îi plăcea, căci îi aducea aminte anii fericiti ai copilăriei când însoțea pe muma sa în sfintul locăș și se ruga împreună cu ea.

D-na Pereanu se uita din când în când la figura senină a bătrânului și se bucura

în sine de gândul bun ce avusese, căci se vedea că era adēnc mișcat.

Când eșiră din biserică, Gheorghe se despărți de d-na Pereanu și se îndreptă spre locuința părinților copilului pe care îl găsisse. Bărbatul, nevasta și copilul îl așteptau la ferestă și cum îl vădură îi ieșiră înainte. Copilul păru că-l cunoște și zimbă luându-l de mână și târindu-l în casă.

Din ăia aceia Gheorghe se ducea în tóte duminecile să mănânce cu ei. Copilul se obicnuie a-i ăice „unchiul Gheorghe” și bietul cãrpaci își petrecea o jumătate din sēptemână gâdindu-se la scenele aceste, și cealaltă jumătate așteptând cu nerăbdare Dumineca ca să se ducă iar.

Ioana îi ținea odaia curată și raza de sóre credincioșă făgăduinții sale, îi gonesc din ea întristarea și întunerecul.

Intr'o ăi d-na Pereanu chiamă pe Gheorghe sus la ea spunându-i că dorea cine-va să vorbească cu densus.

El dete fuga și văđu două dame tinere și frumoșe, în îmbrăcate scump.

Cea mai tineră se uita la el. Bătrânul se roși. Nic-odată nu se uitase astfel la d-nise ochi așa de frumoși.

— Mē iartă că te supăr, ăise ea, dér

Bursa de mărfuri din Budapesta. din 16 Septembrie n. 1896.

Table with columns: Săminte, Calitatea per Hect., Prețul per 100 ohlogr. (dela, până), and various grain types like Grâu Bănățeneș, Orz, Ovės, etc.

Căendarul săptămânei. SEPTEM. are 31 zile. RAPCIUNE.

Table with columns: Zile, Căend. Iul. v., Căend. Gregor., listing dates and names like Eustachius, Mateiu, etc.

Bursa de Buouresci din 16 Septembrie n. 1896.

Table with columns: Valori, Do. bëndă, Scad. cup., Cu bani gata, listing financial values and interest rates.

Table listing exchange rates for various banks and currencies, including Actii de-ale Băncei ung. de credit.

Tărgul de rimători din Steinbruch. Starea rimătorilor a fost la 14 Sept. de 4703 capete...

Se notează marfa: unгурescă veche grea dela — cr. până la — cr. marfă unгурescă tineră grea dela 53.1/2 cr. până la 54.— cr. demijloc dela — cr. până la — cr. ușoră dela — cr. până la — cr.

Cursul pietei Brașov. Din 19 Septembrie 1896.

Table listing market prices for various goods like Banonote rom. Cump., Argint român. Cump., etc.

Cursul losurilor private din 16 Septembrie 1896

Table listing private lottery results with columns: comp., vende., listing numbers and amounts.

Prețurile cerealelor din piața Brașov. Din 18 Septembrie st. n. 1896.

Table listing grain prices in Brașov with columns: Măsura sên, Calitatea, Valuta austr. (fl., cr.), listing items like Grâu cel mai frumos, etc.

SCOMPTURI:

Table listing bank exchange rates for various locations like Banca naț. a Rom., Paris, etc.

Cursul la bursa din Viena. Din 18 Septembrie 1896.

Table listing stock market prices in Vienna, including Renta ung. de aur, Renta de corone, etc.

Moșiă de vëndare. O moșiă nobilitară constă-tătore din 102 jugere, două case de locuit și dependențele necesare de economiă, — aflătore în comuna Olt-Bogata, 3/4 ore depărtare de stațiunea căii ferate Homorod-Héviz, se vînde din mână liberă. Pentru informațiuni a se adresa la proprietarul ei: d-l Nicolae Cretzoi Bucuresci. Strada Sălcilor Nr. 15.

Cercul Károly, Brașov din nou edificat înaintea porții Strada Vămii, astăzi Sâmbătă în 19 și mâne Duminică în 20 Septembrie a. c. MARE REPRESENTAȚIUNE festivă de deschidere.

Școlă mai înaltă pentru dresarea de caii: jockey, parforece, grotesc și producțiuni de călărit, gimnastică, jocuri icariotice, diferite jocuri naționale de balett și pantomime festive. — Intre pause On. public este delectat de 6 piază comici și de August prostul. — Toți caii dresați vor fi conduși de Directorul Cercului. Fiă-care reprezentațiune constă din 14 puncte foarte interesante. — La sfîrșit cei doi Gladiatori unu lângă altul se produe pe caii fugaci. Rog pe On. public a-me încurajia cu prezența cât mai număröse, cu totă stima: KAROLY, director.

„Reform“ ciasornicile de buzunar Remontoir, întrece tot ce s'a putut presta până acuma. forte fine, mechanism de precisiune. Garanție de 3 ani pentru mers regulat. Cea mai nouă construcție. Reparaturile sunt cu totul eschise. Capacurile ciselate din veritabil Goldin. Remâne și după 20 ani ca aur veritabil. Prețul e numai 6 fl. inclusiv cu repasage și îmbrăcat în piele. — Lanț potrivit de Goldin, fasonul cel mai nou à fl. 1.50. — Să pot procura cu rambursă dela depoul central Alfred Fischer, Viena, I., Adlergasse 12.

nu ai prins dumneata acum câteva săptămâni un cal care fugea? — Ba da, domnă. — Ah! ce fericită sunt! Te căutăm, tata și cu mine, de atunci; dumneata mi-ai scăpat viața. Am avut noroc, de te-am găsit, cu o femeică care ne lucrăză albituri și creia și ei — ne-a spus — că 'i-ai scăpat copilul. Se vede că dumneata ai obicei să faci bine. Și adăogă: — Ași dori să fac ceva pentru dumneata ca să-ți arăt recunoștința mea.... Ce dorești? Gheorghe ruspunse cu naivitate: — Să-mi dați ghețele să le dreg. Un zîmbet ușor alunecă pe buzele frumoșe ale tinerei, care dișe: — Bine, și le dau; să poftesci să le dai... Imi făgăduesci că vii? — Da, viu. Atunci ea îi dădu adresa. — Acum Eleno, aidem acasă înte să spunem tati, că am găsit pe cel care mi-a scăpat viața, dișe tinera, celei care o înscăpăta. Apoi se întorse cătră Gheorghe și i dișe:

— Dă-mi mâna. Nu găsec cuvinte ca să-ți spun cât îți sunt de recunoscătore. Bietul Gheorghe nu mai scia pe ce lume era. Intinse mâna sa negră îngănând un fel de mulțămire și mai făgădui încă-odată, că a doua și se va duce la dênșă. Când intră în odaia lui cugetă: — Trebuie să fiă omeni bogăți; decă 'i-oiu prinde mușterii pe toți din familiă, nu-mi mai pasă, o să fiu la largul meu cât oiu trăi: O lumină mare îi umplu odaia și un glas îi dișe: — Să scii Gheorghe, că și-ai făcut prietini numai mulțumită faptelor bune, care trebuiau făcute, ér nu să aștepti fără să încerci nimic, cum făceai tu mai înainte. — Adevărat, dișe Gheorghe în sine. Iși aprinse luleaua și se puse jos să se bucur de gândurile sale. Nu mai simțea amărăciunea, care îl făcuse să suferă odinioară. Acum își iubea locuința. Fata pe care o scăpase și tatăl său îl poftiră să ședă la ei într'o odaia frumoșă și încăpătore, dér el nu primi, căci iubea pe stăpânii casei în care stătuse atăta vreme și carî puseră de-i împodobiră frumos odaia cu mobile noue și cu flori pe ferestră. Și

bătrânul era încântat, se gândea că acum locuința lui era vrednică de „raza cerescă“. Dér de ea nu pomeni nimului nimic; rămase taina vieții lui. Fata cea frumoșă venea pe la el des; când venea se așeđa jos lângă el, deschidea Evanghelia, îi cetea părți din ea, și, cu vocea ei dulce, îi deslușea ce va să dișă credința. Astfel se strecură cei din urmă ani ai vieții lui Gheorghe. Când fû să móră, prietini ce-și făcu îi închiseră ochii și tot ei îl duseră și la locașul de veci. — Ciudat, dișe d-na Pereanu, ștergându-și lacrimile, când se întorse acasă dela înmormântare; Gheorghe vorbea des de sóre, se vedé că-i plăcea mult, și ași băgat de sémă, că ieri când a murit îi lumina fața cu rașele lui?... Ba chiar ađi când l'au coborit în mormint sórele 'i-a luminat cosciugul. Traducțiă de Dumitru Stăncescu*.)

* In textul frances nu este arătat numele autorului.

Licitație de tablouri în ulei.

În urma ordinului D. I. Curik din Viena se vor vinde cu licitație

Luni în 21 Septembrie

și în ziua următoare dela 9 ore a. m. o colecțiune de

102 Tablouri în ulei.

în SALONUL dela „HOTEL BUCURESCĂ”
Strada Lungă Brașovul-vechiă.

Aceste Tablouri se vor vinde sub toate împrejurările în auțiune publică.

Colecția este espusă la vedere până Sâmbătă séra,

fără a se plăti entree.

Tot acolo se dau toate informațiunile cerute de amatori, precum și Catalóge.

Tablourile sunt provédute cu rame aurite elegante.

10693-3

Direcția.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provédută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subserierea sa.

Prin efectul de lecvire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoase la stomach și pânțele, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bóle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încoace. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provédută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu poporal cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de recelă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicilic)

La întrebuițarea dîlnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătoasă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provédute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea prin elpală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tschlauben 9

Comande din provincia se efectuează dîlnic prin rambursă postală.

La depozite se se cêră anumit preparatele provédute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoții, J. L. & A. Heschalmer, Teutsch & Tartler, Fritz Gelsberger.

0-52.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „MATILDA” de Bodok,

care după experiențele făcute sau dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută, mai ales: la conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respirătoare etc.

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural—de un gust și efect prea plăcut și binefăcător—va îndeplini chiar și pretensiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

DEPOSIT PROPRIU în Brașov: strada Căldărarilor Nr. 68, în Sibiu, Sighișoara și în Alba-Julia: la D-l I. B. Misselbacher sen., în Cluj: la Segesváry és társai, în Deva: la Balog Gyula, în Orestie: la Németh János.

Cu totă stima:

Administrațiunea isvorului
„MATILDA.”

1025,18-100

JOSEF GYÖRGEY,
(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

Birou de plasare, agentură și comisiune Firma: NIEMANDZ și ROTH,

Brașovu-vechiu, Strada lungă Nr. 29 nou.
vis-à-vis cu hotelul „Pomul verde”,

se recomandă onoratului public pentru toate mijlocirile din acest resort, pentru efectuarea a tot felul de comisiuni, dare de informațiuni, asigurațiunii etc.

Taxă de înscriere, cheltueli pentru corespondențe nu sunt de plătit.

Taxa de mijlocire fixată din partea autorității, este de a se plăti numai după efectuita plasare.

Principiu: real și garantat.

Pentru a i-se încredința comisiunii din partea on. public se rógă

3-4

NIEMANDZ și ROTH.

Întemeiată
la 1887.

„VICTORIA”,

Întemeiată
la 1887.

Institut de credit și economii, societate pe acții.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducelui Iosif Nr. 2.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.

Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 12.000.000.

Primesce depuneri spre fructificare, după care solvesce 5% interese fără privire la terminul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvesce institutul separat.

După starea casei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comandai.

912,14-*

Direcțiunea institutului.

Ajutor grabnic și sigur

pentru

SUFERINȚE DE STOMACHU ȘI URMARILE ACESTORA!!

Mijlocul cel mai bun și eficace pentru menținerea sănătății, curățirea sucurilor precum și a sângelui și pentru promovarea unei mistuirii bune este deja pretutindena cunoscutul și plăcutul

„Dr. Rosa's Lebens-Balsam“.

Acest balsam preparat cu îngrijire din erburile alpine cele mai bune și tămăduitoare se dovedește ca foarte folositor în contra tuturor greutăților de mistuire cărei de stomach, lipsa de apetit, rigălei, congestiunilor, haemorhoidelor etc. etc. În urma eficacității sale a devenit acest balsam acum un singur și dovedit medicament de casă poporal.

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziția!

FIȚI ATENȚII!!!

Spre a evita înșelătorii, faceți pe fiecare atentă, că fără care sticlă cu Dr. Rosa's Lebens-Balsam, care singur numai de mine este preparat după receta originală, este învelită în hârtia grosă albastră, care poartă în lungul ei inscripția: Dr. Rosa's Lebens-Balsam din farmacia „zum schwarzen Adler”, B. Fragner, Prag, 205-3 în limba germană, boemă, ungară și franceză, și care sunt provédute cu alăturata marcă a fabricii luată sub scutul legal.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam

Veritabil se poate procura numai în

Depositul principal al producătorului

B. Fragner,

Farmacia „Zum schwarzen Adler“ Prag 205-3.

In Budapesta: la farmacia I. von Török.

Tote farmaciiile din Brașov, precum și toate farmaciiile mai mari din monarchia Austro-ungară au depositul din acest balsam de viață.

Totul de acolo se poate avea:

Alifia de casă universală de Praga

(Prager Universal-Haussalbe)

un medicament sigur și prin mii de scrisori de mulțămire recunoscut în contra tuturor inflamațiunilor, rănilor și umflăturilor.

Acosta se întrebuițeză cu succes sigur la inflamațiunii, la stagnațiunea laptelui și întărirea țitelor cu ocazia nea înțercării copilului, la abscece, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturi la unghie, la panariți, ulceratiuni la degete, la întăriri, umflături, tumorea glandulelor linfatică, lipume etc. — Tote inflamațiunile, umflături, întăriri se vindecă în timpul cel mai scurt; la casuri fuscă, unde s'a formată deja puroiul, absorbă buba și o vindecă în timpul cel mai scurt fără dureri.

In cutiére á 25 și 35 cr.

Fiți atenți!

De-ore-ce alifia de casă universală de Praga se inițeză foarte des, faceți pe fiecare atentă, ca singur numai la mine se prepară după receta originală. Acosta este numai atunci veritabilă, decât cutiér-le din metal galbină, în care se pune, sunt înfășurate în hârtia roșie pe care se află tipărită în 9 limbi explicațiunea cum se întrebuițeză, împachetate și în cartone vinete, — cari sunt provédute cu marca fabricii de mai sus.

Balsam pentru auđ.

(Gehör-Balsam)

Cel mai probat și prin multe încercări cel mai temeinic medicament pentru vindecarea auđului greu și spre redobândirea auđului perdut. 1 Flacon 1 fl.